

Primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 50 lir

TRST, nedelja 15. novembra 1964

Leto XX. - Št. 361 (5944)

Za Štandrež

Ugovor Slovenske kulturno gospodarske zveze
proti sklepu goriskega občinskega sveta

Od takrat, ko smo prejšnjo nedeljo v našem dnevniku zelo obširno poročali o neumestnem sklepu goriskega občinskega sveta za izvajanje zakona 167 z razlastitvijo zemljišč v štandrežu za ljudske gradnje, je že 123 slovenskih kmetov vložilo ugovore. Njim se pridružujejo tudi razne organizacije in med prvimi Slovenska kulturno-gospodarska zveza iz Trsta, katere ugovor objavljamo danes. Glasi se:

«Slovenska kulturno - gospodarska zveza v Trstu s sedežem v Ul. Geppa št. 9 je pregledala sklep občinskega sveta od 13. 10. 1964 in vlaga v smislu člena 6 zakona št. 167 od 18. 4. 1962 v določenem roku ugovor proti izvajanju tega sklepa z naslednjo obrazložitvijo:

Predvsem opozarjamo, da je vse področje štandreža intenzivno obdelano s skoraj izključno gojitvijo specializiranega vrtnarstva, ki je zahtevalo leta in desetletja dela in investicij za zboljšavo zemljišč in za orodje, ki je bilo potrebno, da je zemlja postala sposobna za najbolj zgodnje kmetijske pridelke in ki sedaj skoraj v celoti zadovoljuje povpraševanje goriskega trga in v precejšnji meri tudi tržaškega.

Razlastitev — ali pa tudi samo vinkulacija, ki bi nujno vzbudila spodbudo za kakršnokoli bodočo investicijo, ki je za to vrsto kulture nujno potrebna, ter prejšnja tudi možnost prejemanja državnih prispevkov — bi povzročila neposredni obdelovalec in potrošnik kom zelo hudo škodo ter ustvarila resen socialni problem. Vrtnarji tega področja, ki so po večini že v zreli dobi, bi iz visokokvalificiranih delavcev postali nenadoma navadni delavci z zelo majhno perspektivo za vključitev v proizvodno dejavnost.

nost v drugih gospodarskih področjih in preudicirano bi bila tudi njihova pravica na socialno in zdravniško zavarovanje, ki ga sedaj uživajo v smislu zakona št. 9 od 9. 1. 1963.

Vinkulacija in nato zavlačevanje razlastitve ne bi samo vzbudila spodbude za investicije in s tem za obdelovanje, temveč bi samo povzročila novo škodo kmetom, ki bi prejeli znatno odškodnino v smislu člena 10 in 12 zakona št. 167 od 18. 4. 1962.

Škoda, ki bi bila povzročena skupnosti, pa je očitna, zaradi javnega interesa tržišča za proizvodnjo tega področja, kar so priznale tudi osrednje oblasti z izdajanjem zakonov in korist bolj neposrednega stika potrošnika s proizvodnjo z odgovarjajočo stabilizacijo cen.

Izvajanje zakona 167 na zemljiščih, kjer je kmetijstvo specializirano, nasprotuje tudi splošnim smernicam, ki jih vsebujejo razni olajševalni ukrepi in prispevki kmetom na podlagi državnih zakonov, da bi se obdržala delovna sila na zemlji povsod tam, kjer lahko nudi ustrezne življenjske pogoje in da se jim ustvarijo spremembe kultur ter orodja povsod tam, kjer so možne zboljšave zemljišča, kar se nanaša prav na to področje.

Poleg tega opozarjamo, da bi ta vinkulacija, ki ima — kot je zgoraj obrazloženo — za posledico ukinitve kmetijske dejavnosti velike večine vaškega prebivalstva, ki pripada skoraj izključno narodnostni manjšini, lahko vzbudila domnevo, da se hoče odločiti prejšnji obstoj manjšine kot samostojne skupnosti, katero izrecno ščitijo osnovni državni zakoni.

Doslej je vložilo ugovore proti vinkulaciji njihove zemlje 123 kmetovalcev, ki so vsi, razen treh primerov, pripadniki slovenske manjšine skupine. Tudi zaradi tega opozarjamo Slovensko kulturno - gospodarsko zvezo, ki je največja nadstrankarska predstavniška organizacija slovenske manjšine v Italiji, gorški občinski odbor in svet ter ustrezne organe na dejstvo, da mora naravni razvoj stvari voditi k vedno bolj skladnemu sožitju različnih narodnostnih skupin naše dežele, da bi poskrbele za potrebna sredstva za doseg tega smotnega in izrecno odgovornih organov. Ze sedaj cenimo vse pobude, ki jih bo gorška občina smatrala za potrebne, da bi se vinkulacija teh področij uknila in izražala zaupanje občutljivosti občinskih upravitelj, da bi vedno upoštevali načela, ki so vodila zakonodajalca pri sestavljanju osnovnih zakonov, kateri izrecno določajo, da morajo biti jezikovne manjšine v italijanski republiki zaščitene.

S svoje strani dodajamo, kot edino dnevno glasilo Slovencev v Italiji, da bi uveljavitev zakona 167 v štandrežu odškodnino predvsem zemljiške lastnike, ki so blizu mesta. Zato bi bilo nujno, da se poleg samih kmetovalcev, zavamejo za razveljavitev občinskega sklepa, tudi dežela, pokrajina, trgovinska zbornica in kmetijsko nadzornišvo.

Britanski zunanji minister Walaker, ki je prišel v Bonn na svoje prve razgovore, je poudaril, da v tem pogledu njegova laburistična vlada «smernice še ni določila». Pred tem pa je izjavil, da ne nasprotuje večstranski jedrski sili, temveč da se ne strinja le z nekaterimi njenimi oblikami. Njegov pa bo v Bonnu tudi ameriški državni podtajnik Ball, ki bo poskušal med stališči Bonna in Londona doseči kompromis. Istočasno so v Moskvi o tej zadevi objavili izjavo, v kateri se poudarja, da bi se večstransko jedrsko silo nemški revanšisti in militaristi zvedeli za vse tajnosti jedrskega orozja, čeprav se mednarodno ravnanje ne bi spremenilo, pač pa bi se povečala mednarodna napetost in možnost zahodnonemških militarnih provokacij. Poleg tega TASS ugotavlja, da je doslej samo sedem držav NATO, od petnajstih brez dokončnih obveznosti pristalo na sodelovanje pri poskusu z eno samo jedrsko silo, ki bi imela mešano posadko, tako da podpira od vsega začetka načrt samo Zahodna Nemčija.



Prizor s tradicionalnega martinovanja prejšnjo sredo na Proseku. Tudi letošnje martinovanje je prav lepo uspelo, kljub slabemu vremenu. Poleg «kukecev», ki jih vidimo na sliki, so se številni gostje gostili z domačimi klobasami, pršutom in drugimi dobrotami ter jih zalivali z domačim vinom, ki je letos izredno dobro

INTERVJU TEDNIKA «ESPRESSO» S POLITIČNIMI TAJNIKI VSEH STRANK

«Ali bo odstavitev Hruščova vplivala na rezultat upravnih volitev 22. t.m.?»

Tajniki opozicijskih strank zatrjujejo, da bi vlada morala podati ostavko, če bi izidi bili neugodni za stranke vladne večine - Okrogla miza o «zadevi Ippolito»

RIM, 14. — Ilustrirani tednik «Europeo» je intervjuval hkrati tajnike vseh političnih strank, razen PSI in PRI, za katere sta odgovorila Nenni in La Malfa. Za KD je odgovoril Rumor, za PSDI Tanassi, za KPI Longo, za PSIUP Vecchiotti, za PLI Malagodi, za PDIUM Covelli in za MSI Michellini.

Vprašanja so zadevala predvsem izrazito politični značaj predvolilne kampanje za upravne volitve, vpliv, ki ga utesnejo imeti mednarodni dogodki, kakor zmagata Johnsona, laburistične stranke v Angliji in odstavitev Hruščova v SZ, končno pa še vprašanje, ali se bodo ti dogodki odrazili pri volilnih izidih in ali bo treba potegniti določene politične zaključke iz teh izidov. Glede tega zadnjega vprašanja soglasja tako liberalci, monarhisti in misovci,

tičen značaj. Isto tezo je zagovarjal Covelli, medtem ko je Vecchiotti izjavil, da bo vlada, če obrabljena in v krizi na večer pred volitvami 22. novembra, težko preživela volitve. Malagodi pa je dejal med drugim: «Ni moč pozvati na volišča 30 milijonov Italijanov, naj se izrečejo glede političnih strank, potem pa ne upoštevati njihove volje».

Nenni je dejal, da bi Malagodi teza mogla biti veljavna samo v primeru, da bi nastalo drugačno stanje od onega, ki ga napoveduje njegova stranka. «Stranka, vlada in parlament ne bi mogli mimo volilnih rezultatov, če bi povsem spremenile politično obliko dežele (domneva je malo verjetna) ali če bi

vnegli take čintetje, ki bi spreminili ravnotežje sil... Rumor pa pravi, da «ni moč objektivno domnevati, da bi na podlagi volilnih izidov, ki vendarle ohranijo svoj upravni značaj, morali avtomatično potegniti politične zaključke. Res je, da imamo silo, ki računajo in celo zahtevajo radikalno prevrnitev sedanjega političnega ravnotežja; toda opozorilo smo in se opozarjamo državljanom, naj resno razmislijo o tem nevarnem poskusu, ki bi šel izključno v korist komunizma». Istega mnenja je tudi Tanassi: «Če bi rekli, da je prihodnost politike levega centra povezana z izidi bližnjih upravnih volitev, bi sprejeli okvir, ki so ga liberalci in komunisti dali sedanjim predvolilnim kampanjam... La Malfa pa pravi: «Ne zdi se mi, da bi volilni izidi morali takoj vplivati na političen položaj. Potrebno je, da politične sile ocenijo te izide, kar bodo — menim — storile takoj».

Na vprašanje, ali bodo zadnji dogodki v Moskvi vplivali na usmeritev dela italijanskih volivcev, pa so voditelji strank odgovorili med drugim:

Nenni: «22. novembra ne glasujejo o teh stvareh; toda te stvari so, pod vplivom dogodkov, pred očmi državljanov in delavcev...»

Rumor: «Zdi se mi nemogoče, da bi članstva KPI, zlasti pa komunističnih volivcev ne zajel dvom in negotovost sprico okoli

liščne, da se — po zatrjevanju komunistov samih — od skoraj 50-letnih izkušenj komunizma, reši komaj kratko leninistično razdobje...»

Covelli: «Dogodki v Moskvi so ponovno prikazali totalitarizem in terorističen značaj komunističnega režima... in bi morali vplivati na razpoloženje volivcev...»

Malagodi: «Dogodki v Moskvi so ponovno potrdili, da v komunističnem režimu ni močnega svoboda niti najmanjše popuščanje

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

SKORAJ 10.000 MRTVIH IN STOTISOČI BREZ STREHE

Nujen poziv Mednarodnega Rdečega križa vsem državam za pomoč

SINGAPUR, 14. — Generalni konzulat Južnega Vietnama v Singapurju je sporočil, da znaša število mrtvih zaradi poplavl v Srednjem Vietnamu skoraj 10 tisoč, medtem ko je bilo predvčerajšnjim sporočeno, da je njihovo število nekaj čez 5000. Toda iz Sajgona so pozno popoldne sporočili, da vlada ne more se potrditi ne zanikati a

li je število 10.000 točna. Vladni krogi so npenja, da bo to število zbir doseženo, ko bodo prejeli poročila iz vseh opustošenih poplavljenih krajev.

Poročilo generalnega konzulata pa vsebuje še naslednje podatke: več sto tisoč ljudi je brez strehe; poplave in uničenje sta povzročila tajfuna «Iris» in «Joana», in sicer v pokrajinah Kwang Tin, Fu Bon, Fu Jen in

Kvi Nhung; končno se v poročilu pozivajo vse prijateljske države in specializirane organizacije na pomoč in podporo.

Liga društev Rdečega križa je v Zenevi pozvala vse 104 članice, naj pomagajo Vietnamu: naj čimprej pošljejo živež, oblačila, odeje in zdravila ter pomoč v dolarjih. V brzojavki, ki jo je poslal vietnamski Rde

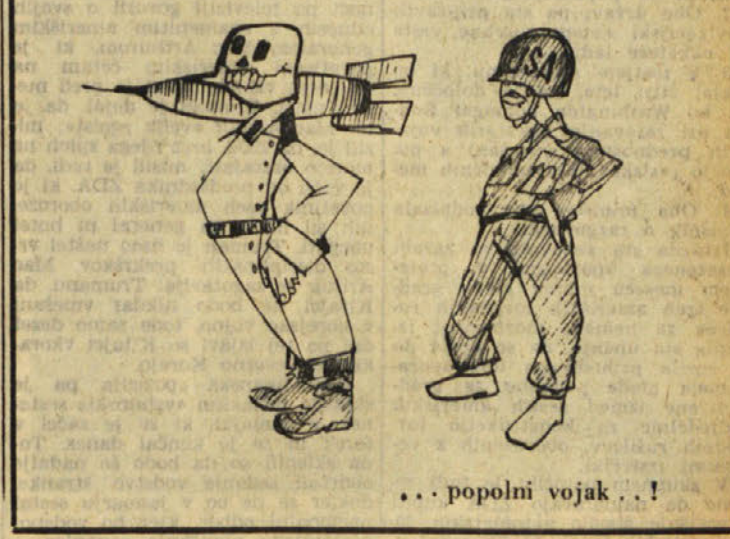
či križ v Zenevo, se poudarja, da je škoda, ki jo je povzročil tajfun, neizmerna in da obstaja nevarnost epidemije. Zlasti se v brzojavki poudarja velika izguba živine. Vsi pridelki so popolnoma uničeni v vseh prizadetih pokrajinah.

Iz inozemstva je danes prišla prva pomoč: v Sajgon je britansko vojaško letalo pripeljalo 7000 odelj.

Na vprašanje, ali bodo zadnji dogodki v Moskvi vplivali na usmeritev dela italijanskih volivcev, pa so voditelji strank odgovorili med drugim:

Nenni: «22. novembra ne glasujejo o teh stvareh; toda te stvari so, pod vplivom dogodkov, pred očmi državljanov in delavcev...»

Rumor: «Zdi se mi nemogoče, da bi članstva KPI, zlasti pa komunističnih volivcev ne zajel dvom in negotovost sprico oko



... popolni vojak ...!

Trije vojaški sporazumi med ZDA in Zah. Nemčijo

WALKER IN BALL V BONNU

sedem dni v svetu

SKIH ZADRUŽ

SKIH ZADRUŽ

TOWE
DITLEWSKI

HIŠA Z VRTOM

Odkar je umrla mati, so se sinovi nenehno čutili krive pred očetom, čeprav brez posebnega vzroka. Njegovega rojstnega dne so se zmeraj spominili in mu redno podarjali lepo ukovirjene fotografije majhnih vnukov. Vendar se jim je zdelo, da bi morali narediti še kaj več za polepšanje očetovega življenja.

Nekega dne se je eden izmed sinov spomnil: kaj, ko bi staremu očetu podarili hišo zunaj mesta? Oče se je nagural v svojem življenju, zdaj bo rad brkljal po vrtu, sadil zdravilne rastline, spominčice in še kaj.

Sinovi so z veseljem izrekli denarnice: to je pomirjalno vest. Prvo nedejo so se napotili vsi — v polni sestavi — da bi s kakršnim koli izgovorom izrekli starcu iz stanovanj in ga odpeljali iz mesta. Uživali bodo v dedkovnem presenečenju in navdušenju, ko bo zvedel, da mu je vrt, zasajen s tulipani, njegov.

Ko je zagledal sinove, snahe in vnuke, ki so na vsem lepu zjutraj udrili v njegovo sobo, se je starec, povsem zmedel. Drgnil se je v postelji, si podrgnil neobrito brado in v slutnji, da tako zgodaj niso prišli kar tako, pomislil: «Le kaj so si izmislili? To niso čisti računi!»

Ob misli, da ga bodo sinovi morda povabili na sprehod po gozdu — stari je videl njihove zavite s jesticami — se je zgrozil. Takoj se je odločil, da bo zavrnil povabilo, in če ne bo pomagalo kaj drugega, se bo izgovoril s tiganjem v kuhinji. Obkolili so njegovo posteljo. Kako naj vstane, da bi se oblekel? Ena izmed snah ima moder klobuk, podoben pečemu mlincu. Na čelo ji pada cel greben perja. Ta klobuk je prignil njegovo pozornost. Ni vzdržal, rekel je:

— Za vruga, kako se sploh drži na glavi ta palačinka? Snaha se je narejeno zasmejala in v ljubečnem, neverjetno, kako so ti starci lahko brez taktal) odgovorila:

— Drži ga trak, prišit zadaj. Eden izmed sinov se je opogumil (ravno zdaj je moral starec opaziti Dagnin novi klobuk in ji pokvariti razpoloženje) in patetično rekel:

— Oče, midva z Dagmo sva ti kupila hišico z vrtom! Bi hotel z nama, da bi jo pogledal. Ni daleč. Prinesli smo tudi jesticine.

— A-a, — se je oddahnil starec, — to je torej!

«Hišica z vrtičkom» je razmišljal. «Ne gre jim slabo, to se vidi. Mati bi bila vesela. Sam ni čutil niti malo veselja. Zmeheno je mečkal nočno sraj-

co, počutil se je neprijetno, ker so ga otroci našli v postelji. Kot da bi to omajalo njihove običajne odnose.

«Hišica...» Starec je nezaupljivo gledal zdaj enega zdaj drugega sina. Ko bi vsaj vedel, ali imajo pravico, da mu jo podarijo. Da, imajo jo, bogme. To mu je vzel potrpežljivost. Na njihovih obrazih je bral: «Kaj ko krivičen si, oče, do svojih dobrih otrok. Zrtvovali smo vendar nedeljsko jutro, da bi se te spomnili.» In novi Dagnin klobuk. In vročina.

Da, vrtiček! Lahko bi mirno počival ob svoji skromni pokojnini, za katero ni treba biti nikomur hvaležen. Hišica, vrtiček!

Vrtni poti so bile ozke, da so morali drug za drugim. Starec je stopal prvi, mežikal je zaradi sonca, njegovo čelo je bilo izgubano in ves je prevzel od nekakšne mračne nezaupljivosti. Sinovi za njim so mu veseli pokazali hišico sredi vrta; pred njo je bila simetrično pokosena trata.

— Tu boš živel, oče, dobrodošel v svojem domu sedi, oče! Sinovi so ga posadili v zločljiv stol, postavljali na odprti verand.

Hans, trgovec, lastnik avtomobila in počitniške hišice (vendar je nekoliko nerodno, ker ga nismo povabili, da bi živel pri nas, ampak on bi bil s svojim vedenjem presenečenje za naše prijatelje), se je ozrl okoli sebe in ni vedel, ali je že čas, da prične, ali naj še nekoliko počaka. Zakašljal je in njegovo obraz je postal slovesen, kot da bi odkrival spomenik:

— Torej, dragi oče, vse, kar vidiš tu, vse to je tvoje!

Sinovi in snaha so pogledali starca, ki je sedel negiben v naslonjaču, z rokami prekrizanimi na prsih in, kot je bilo videti, je spal. (Moj bog, kako se je postaral!) Nikakor niso mogli razumeti, da je njihov plemeniti namen, željo, da bi podarili očetu hišico, tako težko uresničiti. Če bi živel mati, bi vse izpadlo drugače!

Starec ni spal.

Po svoje se je trudil, da bi bil videti zadovoljen. Misli je, da bi pravzaprav moral biti zadovoljen. A po glavi se mu je nenehno vrtinčilo nekaj neprijetnega. «Zakaj mi podarjajo vrtiček,» je v sebi spraševal svojo ženo, ki mu je v vsaki življenjski preizkušnji stala ob strani. «Da bi te razveselili,» je bil ves svet njen ljubi obraz, «samo zato, da bi te razveselili. Kaj nisi zadovoljen?» «Nisem. Kaj hočejo od mene? Ne

vem, kako naj se vedem.» «Moral bi se jim zahvaliti, kaj pa drugega,» se je začudila ona. «To je vse, kar pričakujejo od tebe.»

Starec se je neznansko prestrašil. Ne ve, kako naj se zahvali otrokom. Nikdar se mu ni bilo treba komu zahvaljevati. Zato, ker ni od nikogar ničesar dobil. Kadarkoli je ostal brez dela, zmeraj je pravil ženi: «Glavno je, da nisva nikomur nič dolžna.»

Nenadoma ga je njegova osamljenost prevzela tako močno, kot da bi prav v tem trenutku izgubil vse svoje. Bal se je odpreti oči. Čutil je na sebi poglede sinov, zamišljal si je njihove nezadovoljne obraze. Življenje se mu je zdelo v tem trenutku neskončno težavno, utrujajoče, postavlja mu nove in nove zahteve prav sedaj, ko se mu je že zdelo, da se je pomiril in je postal nevarnost. Na pol je odprl oči in z velikim olajšanjem opazil, da ni nikjer nobenega. Vsi so najbrž odšli domov.

— Ubožec, zdi se mi, da se je že pootročil, revež... je slišal skozi odprto okno Georgov glas. A lutki podobna Greta, ki si je skrbno pudrila od sonca opečeni nos, je rekla:

— Šla bom in ga poljubila na usta, pa se bo gotovo zbudil!

Spet so bili vsi okrog njega.

Sepetaje so se spominjali, kako je tudi mati pred smrtjo prav tako nepričakovano zaspala. Poslušajoč ta pogovor se je starec zganil, se prijel za naslone in se dvignil. Pesek mu je zaskripal pod nogami.

— Prebuj se... so zasepetali sinovi in se postavili tako, kot se jim je zdelo najprimernejše stati, ko se jim bo oče zahvaljeval. Starcu se je zdelo, da je izgubil še zadnji ostanek volje in ponosa. Usoda se porigrava z njim.

Nenadoma je odprl oči, kot porcelanasta lutka, gledal je preko Dagninega modrega klobuka in ni vedel kam od sramu. Zamolklo je rekel:

— Hvala vam za hišico... za vrtiček. Resnično sem bil presenečen.

Zadnje besede je izgovoril tako tiho, da jih ni nihče slišal. Glava mu je omahnila na prsi. Ni gledal nikogar, celo ne malčke, ki so se mu približali v upanju, da se bo dedek polgal z njimi. Odrasli so se vznemirili in se spogledali. Nastala je neprijetna tišina. Položaj je rešila lutkasta Greta, ki je oboževala, če so ji vsi izkazovali pozornost. Zbrala je ves svoj pogum in glasno poljubila starca na lice:

— Dragi tast, — je rekla, — ali ni že čas, da izobesimo zastavo?

POSMRTNA IZDAJA SOVRETOVEGA DELA

Poleg Homerja in tragedij je lirika najpomembnejša veja grške literature

Pri Državni založbi Slovenije je izšla Starogrška lirika
Pri prevajanju iz stare gršine ni bilo dovolj pazljivosti

Prijatelje klasične slovnice in še posebno poezije bo gotovo razveselila knjiga starogrške lirike v slovenskem prevodu, ki je kot svoje poslednje delo v zadnjih mesecih pred smrtjo pripravil znani slovenski klasični filolog in slavist, naš največji poslednji klasični kulturo in prevajalec mnogih del starogrške in latinske književnosti v slovensčino, pokojni akademik Anton Sovre. Temu delu, ki smo ga v izdaji Državne založbe Slovenije v zbirki Svetovnih klasičkov prevajalci dobili na knjižni trg pod naslovom «STAROGRŠKA LIRIKA», je pokojni Anton Sovre posvetil zadnje mesece svojega življenja. Zato je ta lepa, izredno okusno opremljena (oprema Janez Bernik) knji-

ga ne samo lep prispevek k izoboru starogrške klasične literature v slovensčini, temveč tudi odlično spominu našega največjega humanista.

Lirika je poleg Homerjevega dela in tragedij najpomembnejša veja grške literature, ki je obogatila svet. Zanj je značilno bogastvo metričnih oblik, ki so našle svoj izraz v umetniški ustvarjalnosti oke plejade velikih pesniških osebnosti. Njihova dela so nam ohranjena sicer samo v fragmentih, vendar v zadostnem obsegu, da si lahko ustvarimo podoben o njihovih človeških in estetskih kvalitetah. Starogrška lirika se deli na monodično in zbirsko. Ob monodični liriki opazimo, kako se je sprva naslajala na tradicionalno homersko epiko, pozneje pa se je tega vpliva osvobodila, obenem izgubljala svoj vzgojno poučni značaj ter pridobila čedalje večjo v svet človekove notranjosti. Zbirsko lirika pa je izšla iz bogoslužne in obredne pesni in tega svojega izvora tudi v kasnejšem razvoju ni mogla povsem skriti. Njena vsebina je nasičena z mitološkimi prvimi, z moralnimi sentencami in pokloni vladarjem-narodnikom. Predstavni monodične lirike so Mimnermos, Ksenofanes, Solon, Teognis in zlasti Sapho, med najbolj značilnimi predstavniki zbirske poezije pa so zastopniki Simonides, Iliokos in zlasti Pindar.

Ta obsežen izbor starogrške lirike v slovenskem prevodu je pok. Sovre pripravil že dalj časa, saj je že prej objavil nekatero slovenitve grške lirike, pri čemer poezije posameznih pesnikov, predaval o grški liriki na univerzi ter pisal in govoril o problematiki prevajanja klasične literature. Pa tudi v nekatere drugih svojih knjigah s področja klasične literature ali zgodovine se je dotikal analize starogrške poezije. Vendar pa je delo končal šele tik pred smrtjo in zapustil obsežen uvod, 188 strani prevodov pesmi



Naslovna stran Pahorjeve knjige Mesto v zalivu

Ob drugi izdaji romana Borisa Pahorja «Mesto v zalivu»

Devet let po prvi izdaji (Koper, 1955) v knjigi večje oblike na 300 straneh je nedavno izšla druga izdaja (Ljubljana, 1964) v drobni knjigi manjše, skoraj žepne oblike na 196 straneh. Na prvi pogled bi človek sodil, da se je roman v devetih letih stanjšal in zmanjšal. A če se prepusti branju, ki ga z napetostjo in izvirnostjo nič manj ne prične kakor prvič, vidi, da je stanjšanje in zmanjšanje navidezno, učinek tiskarskega rokhitra, ki zna z manjšimi črkami in stranimi in pretehtanimi uporabljanjem prostora ustvariti učinkovito optično prevaro, ne da bi vsebina količinsko trpela. Vse kakor prej? Marsikaj boljše kakor prej.

Izpuščenih je le 34 strani kratkih odlomkov, ki so prej delili posamezna poglavja in jih je pisatelj prvič vzel iz svojega spisa «To naše drago mesto» ter jih prosto uporabil. Z njimi si je tedaj privoščil zelo izvirno pripomoček za risanje vzdušja, Gobe in okolja ter znova izpričal svojo neizčrpnost v odkrivanju zmeraj novih pripovednih sredstev. Učinek takih sredstev je lahko različen. Večina bralcev je to gotovo sprejela s hvaležnim razumevanjem. A če sta se bralci ali bralka pošte-

no začela v dejanje in pozljivo hlatala dalje, jima je bil tak vrtnec morda v oviro in kamen spotike. S črtanjem vrtnic je zdaj pisatelj ustregel prav takim, da lahko neovirano požirajo roman do konca. Vsi imajo zdaj kaj požirati. Brez vrtnic se je strnjena romana gotovo zelo povečala, čeprav se bo temu in onemu stozilo po raznih zelo zanimivih in značilnih odlomkih.

Založba Mladinske knjige v Ljubljani je imela zelo srednje roko s ponatisom prav tega Pahorjevega dela v zbirki Sivi kondor med izbranimi deli iz domače in svetovne književnosti. Roman spada med najboljši Pahorjeve spise in je zanj iz najzanimivejšega okolja naše domovine, borbe v Trstu in na tržaškem Krasu, v trenutku, ko je bil fašistični raznarodovalec in tlačitelj na tleh ter so se po doli želi razprezale zanke nadutega in krutega nacizma. Rudi Lehman in domaćini, ki snujejo odpor, so predstavniki te zmeraj zaslužneje dežele in bi ji radi pomagali do svobode. Tej deželi, njenim ljudem in njenim naravnim darom je posvečenih teh štirinadestih poglavij Pahorjevo svojsko razkošno umetnost z vrsto moških in ženskih značajev sredi prejšnjih in novih nevarnosti, ko se skozi krutosti in kri svetlikajo oblike novega in boljsega življenja.

V spremni besedi bodo vsem zelo dobrodošli obilni podatki o pisatelju in njegovih književnih delih, posebno o «Mestu v zalivu», ki ga množično svetujejo številni odlomki iz poročil o prvi izdaji. Pisatelj sam je dodal tri strani opomb s prevodi italijanskih stavkov ali besednih skupin, z razlago izrazov iz tržaškega narečja in z zgodovinskimi pojasnili svetovnih in tržaških dogodkov. Mnoga mesta poročevalcev o prvi izdaji poudarjajo pisateljevo ljubezen do ljudskega pogovornega jezika, ki daje razgovorom v romanu nad realistične pristnosti. Hvalilo izvirnost njegovega sloga s svojevratno skladnostjo in svežimi, slikovitimi metaforami.

Druga izdaja je v marsičem popravljena, ponekod rahlo razširjena. Pisatelj je upošteval razne kritične opombe in je svoje delo še bolj usklajdal z današnjim književnim jezikom. Glede vikenja najdemo dvojno mero. Če govorijo z Rudijem Italijani, uporabljajo knjižno vikanje: «Vi ste bili vojak» (str. 7), «Ste slišali?» (11), «Bodite pazljivi!» (16). Če pa se Rudi razgovarja s Kontovec in s Kontovečkami, se ti ne prilagodi knjižnemu vikanju, temveč vztraja pri svojem: «Ste gledali» (45), «Kakor da ste padel iz gnezda» (65), «Kaj ste gluhi?» (67), «Zakaj ste prišli sem?» (67), «Ste ga videla?» (68), «ste sama povedala, kako ste zbežala» (69) itd. Iz takih oblik se čuti, da se jih Kontovec zavestno oklepa in bi jih pisatelj brezuspešno spreobračal h knjižnemu vikanju, čeprav kritiki gonijo svojo.

Na ovitku naše slovenske izdaje je prikazan Polibij, kakršnega vidimo na reliefu v Arkadiji, iz kraja Kleitor. Oziroma bolje — tak je bil relief nekoli in fotografija je posneta po tem nekdanjem stanju. Zdaj je original v osnovni šoli v Mazetki tam blizu se dolgo komaj se podobnih stari najdbi — brez glave, brez desne roke, brez sulice, brez črta (glej Jahrbuch des Instituts 1934, str. 53, sl. 6). Približno v takem porušenem razmerju je tudi Faselkov prevod do Polibijevega velikega zgodovinskega dela.

Ne bi hoteli delati komurkoli krivice, toda kolikor poznamo Kastelca (tu tudi Faselka), se bojimo, da bodo trditve preveč kar preveč drage. Ker pa gre za dela, katerih prevod je pri majhnem neredu pač lahko samo enkrat, je res škoda, da prevodi niso — če se ne morejo biti na umetniški Sovretovi vinski — vsaj besedno zanesljivi. In ker imamo med Slovenci vendarle tudi nekaj strokovnjakov za staro klasično literaturo, potem ni potrebno spremeniti besed prepisovati iz leksikonov.

Po skoraj štiridesetih letih prevajalskega delovanja Antona Sovre, ki je bil antiko Slovincem, kljub vsem pomislekom o podobnosti svojih uvodov in ce-

lo prevodov, tako odlično in v tako gigantskem obsegu in s tolikim žarom navdušenja približal in osvojil, smo se s takim neodgovornim prevajanjem iz antike in prepisovanjem neustreznih uvodov znanstveni svet, kjer smo bili nekoč, pri Koseskih in Suvbičih, ki pa so klasične jezike vsaj znali. Kako bi Polibija bilo danes treba prevajati in kako je to tudi mogoče storiti, za to moramo navesti žal le primer iz tuje — novi nemški prevod Hansa Drexlerja, ki je izšel v dveh zvezkih, 1961 in 1963 v založbi Artemis v Zürichu in počel v strokovnih ocenah zaslusne hvalo. In kdor bi si želel nadomestiti uvod, naj si prebere briljantno studijo — esej, ki ga je napisal že leta 1930 T. R. Glover: «Polybius» (izšlo v Cambridge Ancient History VIII, str. 1 do 24).

Na ovitku naše slovenske izdaje je prikazan Polibij, kakršnega vidimo na reliefu v Arkadiji, iz kraja Kleitor. Oziroma bolje — tak je bil relief nekoli in fotografija je posneta po tem nekdanjem stanju. Zdaj je original v osnovni šoli v Mazetki tam blizu se dolgo komaj se podobnih stari najdbi — brez glave, brez desne roke, brez sulice, brez črta (glej Jahrbuch des Instituts 1934, str. 53, sl. 6). Približno v takem porušenem razmerju je tudi Faselkov prevod do Polibijevega velikega zgodovinskega dela.

Ne bi hoteli delati komurkoli krivice, toda kolikor poznamo Kastelca (tu tudi Faselka), se bojimo, da bodo trditve preveč kar preveč drage. Ker pa gre za dela, katerih prevod je pri majhnem neredu pač lahko samo enkrat, je res škoda, da prevodi niso — če se ne morejo biti na umetniški Sovretovi vinski — vsaj besedno zanesljivi. In ker imamo med Slovenci vendarle tudi nekaj strokovnjakov za staro klasično literaturo, potem ni potrebno spremeniti besed prepisovati iz leksikonov.

ANDREJ BUDAL

PAHORJEVA KNJIGA JE PO IZREDNO NIZKI CENI NA RAZPOLOGO V TRŽASKI KNJIGARNI V ULICI SV. FRANČISKA 20



V avli občinske palače v Novi Gorici so otvorili razstavo del grafika Vladimira Makuče iz Solikana. Otvoritev so se udeležili župan občine Gorice dr. Gallarotti, predsednik pokrajine dr. Ciantaroli, predsednik okrajja Koper Eržen, predsednik občinske skupščine Nova Gorica Strukelj in drugi. Na sliki vidimo grafika Makuča z materjo in ženo. Makučevo razstavo je napravila na občinstvo izredno vtis. Odprta bo do 22. novembra

Katere Prešernove pesmi so prevedene v italijanščino

V zagrebškem «Vjesniku» od 15. avgusta 1964 sem bral, da bo mariborska založba «Obzorja» objavila od 1966 do 1969 pet zvezkov dela Franceta Prešerna v uredništvu Antona Slodnjaka, Rada Bordona in Stefke Bulovec; da bo tretji zvezek «Prešeren v svetovnih jezikih» antologija Prešernovih pesmi, prevedenih v italijanščino, angleščino, francosčino, ruščino, nemščino, špansčino, latinščino, esperanto in da predstavlja peti zvezek «Prešernova bibliografija» življenjsko delo Stefke Bulovec. Tedaj sem se obrnil na knjižničarke Univerzitetne knjižnice v Ljubljani, da bi mi dobavila podatke o tem, koliko pesmi največjega slovenskega pesnika je bilo prevedenih v italijanščino. Z izredno prijaznostjo in veselje se mojega neopremenežena zanimanja za slovensko in jugoslovansko kulturo mi je Bulovecva sporočila, in kro-

nološkom redu, imena italijanskih prevajalcev, ki so se ukvarjali s Prešernom, ki ga je ona označila za «naš orakel v vsaki življenjski priliki».

Da bo bolj kratko, bom navedel naslove samo v slovensčini ter opustil tudi prvi verz Prešernovih pesmi, ki ga je Bulovecva navedla tudi v italijanščini.

Marco Antonio Canini je v knjigi «Libro dell'amore» (Benetke 1/1885) prevedel pesmi: Kam?, Pod oknom, Prošnja in Strunam. Marin Sablj je objavil italijanski prevod Zgubljene vere v reviji Il drizzato croato (Pulj, datum ni naveden) in Neiztrohnjeno srce v reviji La Pensée slave (Trst 8/1/1890). Fran Pirman je v knjigi Riflessi di poesia e prosa slovena (Trst, 1894) objavil italijanske prevode pesmi: Zgubljena vera, Ukazi, Strunam, Sila spomina in K slovesu.

Ivan Trinko Zamejski je v Ljubljanskem Zvonu leta 1900 objavil svoje italijanske prevode. Jim moč so dale rasti in Obdajale so vrtne žnje žnje (iz Sonetnega venca), Očetov naših imenitna dela (iz Sonetov), nato Kam?, Nezakonska mati, Pevcu, Pod oknom in Ran mojih bo spomin in tvoje hvale (drugi sonet iz Venca).

V reviji Rinnovamento (Gorica 1892, 1893) so izšli tudi prevodi Ivana Kušarja pesmi Zgubljena vera, Neiztrohnjeno srce in Sila spomina in Pod oknom, ki je izšla tudi v Ljubljanskem zvonu. Pod oknom in Kam? sta tudi v knjigi Canti jugoslavi, ki jo je Kušar izdal v Bologni l. 1910. Sestnajst let pozneje, leta 1926, je Ivan Kušar v Trstu objavil knjigo Poeti italiani del Rinascimento, v kateri je France Prešeren zastopan s pesmimi Pod oknom, Hčere svet, Pevcu in Ukazi.

Umberto Urbani pa je prevedel in objavil pesmi Pod oknom in Zgubljena vera v reviji L'Arte Narcaisa Smeidichena (Trst 1929) ter dve tercini iz Na jasnem nebu mila luna sveti ter Zgubljeno vero v drugem zvezku knjige Scrittori jugoslavi (E. De Schönfeld, Zadar 1935).

V dvojezični knjigi Piccolo mondo sloveno (Mali slovenski svet) (Ljubljana 1941) je Urbani objavil prevode Prešernovih pesmi Je od veselja časa teko leto, Sonet Matiju Čopu, O vrba, Vrh sonet sije sonce v cela čeda in Zgubljena vera.

Po kronološkem redu navaja potem Bulovecva Luigija Salvinija, katerega knjiga Semprevdere e rosmarino je izšla 1951 (Ed. Carlo Colombo, Rim). O dragem prijatelju Salviniju bom govoril pozneje.

Bartolomeo Calvi je v prozi objavil več Prešernovih pesmi v knjigi Fonti italiane e latine nei Prešeren maggiore (Turin 1959). Medtem ko so v knjigi Storia della letteratura slovena Bruna Merigglia (Milan 1961) prevodi pesmi Nezakonska mati, Neiztrohnjeno srce in Kupido.

Članke in eseje o Prešernu, navaja Bulovecva, je objavil Umberto Urbani: Francesco, Prešeren, il Petrarca sloveno (v reviji «L'Arte», Trst 1929), v Scrittori jugoslavi (zv. II., Zadar 1935) in v Piccolo mondo sloveno (Ljubljana 1941); Arturo Cronia: La fortuna del Petrarca tra gli slavi meridionali in Annali della cattedra Petrarcesca 4/1932; Giovanni Maver: Un secolo di lirica slovena in Lettere e arti d'Italia 2/1941. Končno je Giacomo Scotti pisal o Prešernu: La più bella lirica da un amore non corrisposto in listu «La voce del po-



Satiri. Z neke grške amfore, Berlin, muzej

NOVO MNENJE LJUBITELJA KRASA O BAZOVIŠKEM «RIMSKEM GLEDALIŠČU»

Zgradba v lepi kraški dolinici
delo verske ločine bogomilov?

To delo naj bi
opravili bogo-

mili, ko so se z Balkana čez naše kraje razširili po Zahodni Evropi
Po drugi domnevi pa naj bi šlo celo za star tempelj Karnov

Večkrat smo že pisali o tako imenovanem «rimskem gledališču» pri Bazovici. Glede teh kamenitih ostankov so bila izrečena razna mnenja in domneve. Sedaj se je oglašil o njih ljubitelj kraških posebnosti Dante Cannarella v reviji «Adriatico» pod naslovom «Arheološke poti po Tržaškem Krasu».

Pisec najprej pove, kako je zvedel za to «arheološko taj-

no». Neka gospa mu je namreč povedala, da je našla pri Bazovici na «rimsko gledališče». Ko je prišel na kraj, sicer ni našel gledališča, pač pa čudno zgradbo, ki ga je presenetila. V bližini nekega gozdiča so v dolinici postavili štiri vrste kamenitih teras, visokih povprečno 1,5 metra in širokih dva metra. Te terase lahko vzbujajo v človeku, ki se na stvar ne raz-

me, misel o starem amfiteatru. V nekem kotu zadnje terase je mali prostor, ki lahko sprejme tri ali štiri stoječe osebe. Delno je ta prostor sestavljen iz žive skale. Ta «amfiteater» zapira zid, dolg 27 metrov in visok na sredi dva metra, ki je tudi sestavljen iz velikih blokov. Sredi tega zidovja se odpira hodnik, visok 1,50 m, z izobčeni kamni. Ta hodnik, dolg štiri metre, vodi v okroglo sobo s premerom 1,80 metra. Cannarella, pravi, da mu ta oblika gradnje vzbuja vtis groba s hodnikom iz keltskih časov, to je tako imenovanega dolmena. Ti beli skladi velikih kamnov pa ga spominjajo na nekaj, kar je povezano s kultom. Sprito samote in tišine se seveda fantazija močno sprosti in pisec si predstavlja vrsto svečnikov, ki stoje na kamnih in kličejo svoja božanstva. Toda to so vprašanja, ki se jih je treba lotiti mirno, hladno in s kritičnim razumom ter se pri tem tudi posvetovati s kakim strokovnjakom, pravi pisec. Toda glede tega so mnenja, žal, deljena. Nekateri ljudje pravijo, da je vsa ta zgradba delo istrskih kmetov, ki so gojili posebno vrsto trte. Toda kako je sploh mogoče, da so se ti kmetje lotili takšnega «Sizifovega dela», saj tehtajo posamezni bloki do 15 storov. Drugi pravijo, da ne gre za delo kmetov, marveč za delo ljudi, ki niso vedeli, kaj bi delali, da bi preganjali dolgočasje, kakor na primer vojaki. In tudi to bi utegnili biti smiselna hipoteza.

Toda letos je neki prijatelj Cannarella dejal, da je sila govoriti o starem istrskem gledališču pri Bazovici. To pa je bilo že prehuho. Zato je pisec sklenil, da pojde stvari do dna.

Poiskal je lastnika zemljišča in ga vprašal, ali ve za izvor te čudne zgradbe. Odgovor je bil podoben pravljici. Ded njegovega deda je imel hlapca, ki je bil tak silak, da je imel več moči kakor pet volov skupaj. In ta korenjak je v času brezdelja napravil to zgradbo, katero je potem lastnik izkoristil, da je skrli vanjo lonce, poln zlatnikov.

Torej so s tem prve hipoteze odpadle. Priporočanje o hlapcu se navezuje na klasično mitologijo, na dela kiko-pov, medtem ko se zgodba o zakladu skoraj vedno povezuje z zgradbami ali področji, ki imajo kakšno arheološko zanimivost. Zato pritiče tudi v tem primeru beseda lopati.

Cannarella so priskočili na pomoč njegovi znanci Redivo, Corazza, Atti, Sidoti, Slongo



Del zidovja in pokončnih kamnov v dolinici pri Bazovici

in Sabelli, ki so pomagali kopati. Veliko strokovno pomoč pa je nudil prof. N. Schiomer. Najprej so začeli kopati v okrogli sobi do globine 1,30 m, ter niso našli nobenega arheološkega ostanka. Nato so začeli kopati na tretji terasi, tudi tu brez vsakih rezultatov. Zatem so izkopali dva rova na dnu dolinice. Tu so našli nekaj drobcev keramike, ki jih je bilo težko oceniti, a so se zdeli galskega in rimljanskega izvora, nekateri pa srednjeveškega. Pri kopanju so ugotovili, da se je zid končal pri 40 cm globine. Iz tega je razvidno, da se od časa gradnje zemljišče zvišalo za 40 cm. Tudi kopanje na drugi strani dolinice je prineslo samo do odkritja nekaj drobcev keramike. Kot se vidi, ni to delo pripomoglo k razjasnitvi izvora te zgradbe, ki vzbuja bolj idejo nekakega svetišča ali pa prostora za kolektivne ceremonije.

Ce se stvar dobro premisli, odpade domneva, da gre za keltski spomenik, saj ne

bi apnenčasti kamen mogel vztrajati 3000 let in tudi površje bi bilo v odnosu do temeljev bolj dvignjeno. Cannarella domneva, da bi utegnili iti za mali tempelj Karnov, ki naj bi prišli v te kraje z Rimljani in ki naj bi bili romanizirano keltske vere. Keltski so namreč imeli malo tempeljev na golih površinah, ker so jih raje postavljali v goščave ali na obrobjih jezer. V teh primerih so se posluževali že starejših dolmenskih zgradb.

Prof. Schiomer pa je postavil drugo domnevo, zgradba naj bi bila delo srednjeveške verske ločine bogomilov. Ta ločina je nastala v začetku 10. stoletja v Bolgariji na osnovi maniheizma. Fridigali so dualizem med stvarnostjo, ki je lastnost satana, in med duševnimi lastnostmi, ki so v oblasti boga. Zato so zanikali vsako posvetno uživanje, nasprotovali so zakonu in potomstvu. Niso imeli svetih podob niti cerkva ter so opravljali svoje obrede na prostem. Priznali niso nobene posvetne oblasti, ki so jih zato preganjale, da so se morali zatekati v puste kraje. Bogomili so postavljali navadne zgradbe iz kamna in so na svoje grobove vrezavali simbole keltskega izvora, kot na primer jelene, konjenike in dvojno spiralo. Med leti 1000 in 1200 so se bogomili močno razširili po Balkanu in po Vzhodni Evropi ter prišli do Rusije. Prav tako pa so se razširili po Zahodni Evropi t.j. po severni Italiji, Španiji in Franciji, kjer se je iz njih ločina razvila krivoverška ločina katarcev. Zaradi tega je verjetno, da so šli bogomili čez Kras ter se je tu tudi ustavila kakšna skupina. Cannarella namreč pravi, da je bil Kras v srednjem veku najbrž zelo malo obljuden. Dobro ohranjena zgradba in zapolnjen dolina z zemljo, vsekakor govorita v prid te teze, to je, da gre za delo iz srednjega veka. Seveda nam primanjkujejo za to razodbe pisani viri celo za Trst, kaj šele za Kras.

Kar se tiče sledi zgradbe iz tega razodbeja, se nahajamo pred drugimi težkočami. Če gre res za kraj kulturnih bogomilov, je treba upoštevati, da so se ti zadovoljili z malim in da so se ti uničila razna kmečka dela, ki so sledila.

Cannarella zaključuje svoj članek s temi besedami: «Torej smo končno pred skrivnostjo, ki ne bo morda nikoli razvozlanja. Gre torej za eno teh stvari, ki nam jih naša preteklost čisto nudi».

REBUS



Rešitev iz prejšnje številke: Dardanele

Kratke zanimivosti

★ TROSENJE GNOJIL Z RAZSTRELIVOM

Ko gre za poljedelstvo, Rusi marsikatero iztuhajo. Časopis «Rdeča zvezda» poroča, da so kmetički delavci v sovjatih v moskovskem okolišu raztrosili že 60.000 ton govna in drugih gnojil. V vsak kup gnojla, ki je tehtal po eno tona, so namestili 1 kilogram razstreliva, ki se je razpočilo in raztreslo gnojilo enakomerno po njivah.

★ ZIDOVJI IZ NALJONA

V Ameriki so ugotovili, da so zidovi, okrepljeni z naljonom mnogo bolj trpežni in vzdržljivi kakor zidovi z vmesnimi oporniki iz železobetona. Napravili so poskuse z zmesjo naljona in cementa Portland in ugotovili, da se je bolje obnesla, kot zmes iz drugih tvarin.

★ ZEMLJA V NEVARNOSTI?

Ameriški astronom Allan R. Sandage pravi, da so naš planet in vsa naša rimska cesta v nevarnosti. Njegova proučevanja in astronomskih opazovalnic na hribih Wilson in Palomar so potrdila, da se zvezdna masa, sestavljena tudi iz 100 milijard zvezd, lahko razpoči kakor katerikoli navadni planet. Ta nesreča se je pripetila rimski cesti M-82 pred kratkim... to je pred poldrugim milijonom let. To bi se lahko dogodilo tudi naši lastni rimski cesti v prav tako kratkem razdobju. Dovolj bi bilo, da se pripeti veržna reakcija, ki ji pravijo «supernova».

★ SOCIALNO ZAVAROVANJE KAZNJENCEV

Kaznjenci morajo uživati ugodnosti socialne varnosti kakor vsi delavci in uradniki. To so med drugim poudarili strokovnjaki na 14. mednarodnem kongresu za kriminologijo v Lyonu. Sociologi in psihiatrji so zelo vztrajali na tem, da se ne smejo zaporniki več naprtiti v breme družbi.

★ ZADNJI ZDIHLJAJI GRIPE

Azijske gripe bo kmalu konec. Angleška družba kemičnih in zdravilskih izdelkov Dupont de Nemours je pred kratkim preizkusila na 850 prostovoljnih sintetičnih proizvodih, ki prepreči vsem virusom gripe, da bi se lotili človeškega organizma.

★ RIŽ Z VELIKIMI ZRNI

V Indiji so pridelali s pomočjo jedrskega sevanja novo vrsto riža, katerega zrna so enkrat in pol večja od navadnega. Na isti površini pa ga pridelajo dvakrat več. Sedaj pridelajo v Indiji za 400 milijonov prebivalcev samo 45 milijonov stotov riža. Nastalo je torej upanje, da se bodo sedaj bolje hranili in se najdeli vsaj riža, saj umirajo ljudje v Indiji še vedno od lakote. Seveda pa bo treba precej časa, preden bodo lahko vse naučili tega načina pridelovanja.

★ KRALJEVSKE JEDI

Kaj je angleška kraljica? Odgovor na to nam daje Alma McKnee, ki je bila dolga leta kuharica «enjenega veličanstva». V svoji knjigi pravi, da sta princ Filip in mladi princ Karel redna obiskovalca kraljevskih kuhinj, kjer se dolgo ustavljata, pokušata to in ono jed in pripovedujeta vse zgodbe. Filipu, možu kraljice Elizabete, ugaja predvsem roštilj, če je živorede. Kraljici ugajajo močnata jedila, toda jih ne sme ali noče jesti, da se preveč ne zredi in odebeli. Karlu so zlasti pogodu slaščice, tako da so mu obesili vzdevek «plum puddings», ki je tradicionalna ter zelo težka in aromatična angleška slaščica. Ana pa je vse, vendar pa ji gredo najbolj v slast zelo poprana in močno zabeljena jedila.

★ CIRULICA BO OSTALA

Zdelo se je, da bodo Rusi menjali svojo cirilsko abecedo in uvedli bolj preprosto latinično; toda vse bo ostalo pri starem. Malce je morda temu vzrok narodni ponos, mnogo bolj pa pridejo v poštev praktični razlogi. Skoraj vsi narodi Sovjetske zveze namreč uporabljajo cirilico in zato je posebna komisija, ki se ukvarja s tem vprašanjem, zavrnila razne predloge. Tako bo ostala Rusija skupno s Kitajsko in Japonsko z abecedo ki je večini Evropejcev nerazumljiva. Vendar so začeli na Japonskem vedno česče uporabljati latinske črke in Kitajci imajo velike težave s svojo pisavo, tako da se pogostoma poslužujejo angleških tekstov.

★ BRANJA NE MANJKA

Pristojni urad UNESCO je objavil poročilo o založniški dejavnosti na svetu. Leta 1961 je bilo objavljenih nad 370.000 novih knjig. 44 odstotkov teh knjig so izdali v Evropi (razen Sovjetske zveze) 23 odstotkov v Aziji, 20 odstotkov v Sovjetski zvezi, 7 odstotkov v ZDA in ostalo v drugih deželah. Zato se lahko pomirimo: do smrti ne bomo prebrali niti vseh knjig, ki izidejo v enem letu...

HOROSKOP

Veljaven od 15. do 21. novembra



OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Čustveno imate čustveno zelo razgiban teden. Paziti boste morali na svoje ravnanje in na svoje besede, da ne ustvarite zmede in nerazumevanja ljubljene osebe. Odnosi s prijatelji vam bodo nudili obilo zadovoljstva. Tudi na delu vas čaka uspeh.



BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Čustveno položaj je vedno ugoden. Prebiti boste srečne dneve z osebo, ki je dolgo časa vezana z vami. Obnašajte se tako, da vam ne bodo prijatelji pripovedovali zapuhanih stvari, ker utegne nastati iz tega klet. Bodite previdni pri izdatkih.



DVOJČKA (od 21. 5. do 21. 6.) Položaj boginje ljubezni je zelo ugoden in vaše čustveno življenje bo zelo razgibano in raznoliko. Imeli boste opravka s prijatelji, s katerimi se boste prav lepo počutili. V odnosih s sosedi utegne nastati nezaželen spor.



RAK (od 21. 6. do 20. 7.) Čustveno življenje je podvrženo zmedenim in nasprotujočim si vplivom. Zlasti tisti, ki bodo navezali nove stike, bodo nekam zmedeni in nezavestni. Ta teden boste lahko rešili mnogo vprašanj, ki so vas tria do sedaj.



LEV (od 21. 7. do 20. 8.) Imeli boste priliko se ponovno srečati z dragimi osebami, ki so se za nekaj časa oddaljile. Morda boste tudi navezali nove stike, ki vam bodo omogočili prijateljski flirt. Tudi družabno življenje bo precej razgibano in nekateri pojdejo na kratko potovanje.



DEVICA (od 21. 8. do 20. 9.) Čustveno življenje bo pod vplivom razgibanim vplivom. Zlasti prve dni v tednu boste preživeli v prijateljski družbi. Za zaljubljenca je to razodbe zelo srečno. Predno se na delu odločite za katero koli stvar, jo dobro premislite.



TEHTNICA (od 21. 9. do 20. 10.) V začetku tedna bo kakšna negotovost utegnila trenutno močti vaše čustvene odnose, toda vse se bo dobro končalo. Tudi vaši prijateljski odnosi se bodo utrdili. Na delu ali v poslovnih zadevah pojde vse kakor po masli.



SKORPION (od 21. 10. do 20. 11.) Potrdili se boste, da boste v družbi oseb, s katerimi boste lahko navezali vedno bolj tesne in zanimive stike. Mnogo ljudi, rojenih pod tem znamenjem, bo čutilo potrebo po zelo aktivnem življenju. Sodelavci bodite previdni.



STRELEC (od 21. 11. do 20. 12.) Čustveno življenje bo nekako napeto, ker bo preveč razgibano. Zato storite vse, da pride do pomiritve. Če boste čemerni, ne prekladajte svojih bremen na druge. V tem razdobju so vaši dobri prijateljski odnosi.



KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Popolnoma se boste strinjali samo s stariimi prijatelji. Kar se novih poznanstev tiče, se boste hoteli pokazati zelo ekspanzivno in čustveno. Kljub temu pa ne boste navdušeni za kako hudecansko pustolovščino. Srečali se boste z nekimi tujimi prijatelji.



VODNAR (od 21. 1. do 20. 2.) Skušajte okrepiti odnose z osebami, ki vas imajo rade. Potrebni ste ljubini in razumevanja, pa tudi malce romantike vam ne bi škodilo. Prijateljem morate posvečati več pozornosti. Imeli boste obveznosti na delu, ki vas bodo močno zaposlile.



RIBI (od 21. 2. do 20. 3.) Čustveni položaj je precej zanemarljiv. Pridobili si boste nove simpatije in bližnji bodo imeli za vas mnogo razumevanja. Med zaljubljenimi utegne priti do ljubezenskega razhajanja. Ustrezni boste morda zelo ugoden načrt.



DRŽ JE ŠIL DAN ZNAK ZA ALARM...



DRUGE IZBIRE NI BILO...



ZAMAN SO NEMCI STRAŽILI BREG



KO SO UTHNILI KORAKI STA PREHRAZENA ZLEZLA IZ VODE...



ALI SI NE-KAJ SLIŠAL??



IX-65

V naših krajih

T E D E N

Ceprav so volitve že pred duri, je volilna kampanja tudi v minulih tednih bila zelo medija. Na govorniških tribunah so se zvrstili skoraj izključno domači govorniki, ki pa med redkimi poslušalci niso vzbudili nobenega posebnega zanimanja. Vsebinske vsebine govornikov je bila v glavnem pomelna med vladnimi strankami in strankami opozicije.

Znatno bolj razgibano pa je bilo sindikalno življenje, saj so nekatere stavke vsedržavne značaja imele hude posledice tudi za tržasko gospodarstvo. To velja predvsem za stavko carinikov, ki se je začela v ponedeljek ponoči in se zaključila v petek popoldne. Ker carinski organi niso poslovali, se je na blokih nakopilo ogromne količine blaga in na stotine kamionov. Na predstavniki prekinitev stavke je odločno vplival ministrski dekret, s katerim je pooblastil finančne stranke da opravljajo tudi carinske posle. Prav tako se je v Trstu močno poznala vsedržavna stavka železničarjev, ki jo je napovedala CGIL, saj je bil promet v precejšnji meri paraliziran in železniško ravnanje je moralo anezirati avtobuse za prevoz potnikov. V tihem so stali delavci v podjetju Saffa in delavci v delavnici št. 11 v Tovarni strojev, pri čemer pa se je dvigala stavka delavcev jastreškega.

Deželni svet se je sestel v torko. Na javni seji so prišle na vrsto nekatere interpellacije in vprašanja, med katerimi je bilo posebno važno vprašanje v zvezi z gradnjo centra za teoretsko fiziko, ki se je zataknil zaradi tehničnih in birokratskih ovir. Na tajni seji pa so razpravljali o prizivu splošnega državnega pravobranstva na Lstavnem sodišču proti nekaterim dolobom notranje pravilnika deželnega sveta.

Deželni svet se je glasoval, njemu izrekel za to, naj se dežela odločno brani proti temu prizivu ter naj zato imenuje kolegij zagovornikov. Deželni odbor pa je v tej zvezi sprejel tudi formalen sklep, da se bo upri zahtevi državnega pravobranstva.

V torko se je sestel tudi tržaski občinski odbor in zupnik je sporočil, da je prejel iz Rima poročilo, da je bila na zahtevno odobrena prijava tržaski občini posojila za kritje primanjilja obratuna za l. 1963. Odobrili so tudi sklep o najetju 30 novih smetarjev.

V sredo se je sestala občinska posvetovalna komisija za bolnišnice, ki proučuje vprašanje reorganizacije bolnišnic. Na seji je predsednik upravnega sveta odv. Morgera orisal načrt perspektivne preureditve bolnišnice in načrt za gradnjo nove bolnišnice pri Magdaleni.

V četrtek se je v Rimu sestala prirediteljska komisija za deželo, v petek pa se je sestala komisija za Trst, da bi izrekla svoje mnenje o predložitvi vladnega komisariata glede porazdelitve sredstev, namenjenih za potrebe tržasko ozemlja v razdobju od junija do decembra letos. Na seji je predsednik komisije dr. Delise poudaril, da morajo ta sredstva imeti le dopolnilni značaj in da se morajo uporabljati v skladu z načrtovanjem.

Tudi kulturno-prosvetno življenje se je razvijalo. Slovensko gledališče je otvorilo svojo novo sezono z Ruzantejevo farso »La Moschetta«. Nastopilo je sicer v Gorici, sinodi pa je igralo na Opčinah. V komediji nastopa kot gost prvak ljubljanske Drame Stane Sever. V Slovenskem klubu je bilo v torko zanimivo predavanje novinarja Draga Kosmrlja o »Alžiru«. Prosvetno društvo Prosek-Kontovel je priredilo v svojih prostorih »Gregorčičev proslavo«, prosvetno društvo Barkovlje je organiziralo dva nastopa orkestra Miramar s pevskimi v Boljunu, v p.d. »Slavko Škarnperle« in v Dijaškem domu pa ta bili levi predavanja s skopičnimi slikami »Gorenjska v slikah in glasbi«.

Slovensko gledališče in z njim vso našo slovensko javnost je bridko prizadela nenadna smrt gledališkega umetnika Modesta Saneja, ki je umrl v nedeljo v Vipavi, potem ko se je udeležil v Gorici generalki za »La Moschetta«. Kako je bil pokojnik med našim ljudstvom priljubljen, je pokazal pogreb, ki je bil v četrtek in katerega so se poleg velike množice ljudstva udeležili tudi predstavniki raznih kulturnih in drugih ustanov ter organizacij in predstavniki osrednjih slovenskih gledališč iz Ljubljane, SG pa je pred pogrebom imelo tudi javno žalno sejo, na kateri je počastilo pokojnikov spomin.

Standredski neposredni obdelovalci zemlje so preteklo nedeljo napravili s svojimi traktorji demonstrativni pohod po goriških ulicah. S transparenti so sporočili mešancom, da velja ta protest proti zakonu št. 167, s katerim jim hočejo odvzeti plodne vrtove za gradnjo ljudskih hiš. Tudi kmetje iz Podturna in Lomnika, kjer so prav tako del obdelovalne zem-

lje določili za take gradnje, so na zahvalno nedeljo protestirali proti takemu odloku goriške mestne uprave. Medtem prihajajo kmetje iz vlagajo pri občinski upravi tudi pritožbe proti ukrepu demokracijske večine v občinskem svetu.

V nedeljo so protestirali tudi goriški avtoprevozniki. Pred prefektorno palačo na Travniku in Tru Battisti so se v zgodnjih jutranjih urah zbrali okrog 100 težkih tovornikov s prikolicami v znak protesta, ker jim je rimska vlada zavrnila prošnjo, da bi jim dodelila takoj predurjen na narfo proste come za leto 1965. Poslali so tudi posebno de-egacijo k prefektu dr. Princivalleju in predsedniku trgovinske zbornice inž. Rigonatu ki so imla sporočili svojo zahtevo. Med drugim so navedli, da je kontingent naftne proste come ostal v zadnjih 10 letih nespremenjen, čeprav se je število tovornikov in prazenih štir ali petkrat povečalo. V avtoprevozništvu je sedaj zaposlenih v Gorici okrog 1000 ljudi.

V zvezi s krizo v goriški industriji je goriški prefekt povabil predstavnike sindikatov, naj mu predložijo svoje predloge za rešitev ali omiljenje krize, da bi bo predložil pristojnim ministrom. Tudi stranke levega centra so imele na sedežu PSDI posvetovanje o tej zadevi ter določile glavne smernice za skupno akcijo za rešitev tega neuspešnega gospodarskega problema.

Po dolgem vse predloženem presledku smo imeli preteklo soboto in nedeljo v Gorici zopet gostovanje Slovenskega gledališča iz Trsta. Kot premiero letošnjega gledališkega leta so nam predvajali v Prosvetni dvorani na Verdijevega korzu Ruzantejevo komedijo »La Moschetta«. Tako pri premieri kot pri ostalih dveh predstavah je bilo precej občinstva, ki je bilo navdušeno sprito do brega predvajanja igralcev, med katerimi je bil v glavni vlogi prvak ljubljanske Drame Stane Sever.

Preteklo sredo pa je tudi klub »Simon Gregorčič« začel s svojimi »Večeri ob sredah«. Predavatelj iz Begunja na Gorenjskem so nam z nad 300 barvnimi posnetki prikazali lepote tega gorenjskega kora ter jih poživili z Avsenikovimi skladbami, ki opevajo te kraje. Obenem je bila v teh uroštrah tudi razstava goriškega karja Demetrija Ceja.

V soboto zvečer na je priredila sola Glasbene Matice v klubu svojo glasbeno produkcijo, pri kateri so sodelovali tudi golenci glasbene sole iz Sempetra.

Z martinovanja na Proseku



Vesela družba ob dobri kapljici v osmici pri Puntarju



...in v osmici pri Materju



...ter kupčije pri stojnicah

LETOS ZELO SLABA LETINA OLJK NA TRŽASKEM

Oljčna mušica je hudo napadla oljke v Miljskih hribih in v Bregu

Krívdo imajo tudi kmetje, ki niso pravočasno škropili - Povprečni letni pridelek na Tržaskem znaša od 800 do 1000 stotov - Poskrbeti bi morali za nove oljčne nasade

Blíže se sv. Katarina, ko se začnejo obirati oljke. Toda letoš bo malo kaj obirati, ker je zelo slaba letina. Precej je krívo oljke v Bregu in v Miljskih hribih. Povprečni letni pridelek znaša od 800 do 1000 stotov. V splošnem gospodarstvu to ni veliko, toda za marsikatero družino dobra, ali vsaj povprečna letina, pomeni mnogo, saj ji ni treba kupovati olja, ali pa ga celo lahko nekaj proda. Res je, da so naši kraji na skrajni meji, kjer oljka še uspeva, in da imamo večkrat muhasto vreme ter mraz, ki ožge, ali celo uniči oljke. Toda zdaj se nam, da bi morali v zavestnih, sončnih krajih, posvetiti večjo skrb oljki in poskrbeti za nove nasade. Škoda bi bilo, če bi oljke pri nas popolnoma izginile. Pristno oljvno olje je v današnjih časih, ko ne veš, kaj kupiš, zlasti vredno. In oljka ni tako zahtevna, da bi jo morali izpodiriti, iztebiti z naše dežele.

Ali zaradi dela, ali zaradi marnosti, naši kmetje letos niso sploh škropili oljk s pre-

paratom ROGOR L 20 proti oljni mušici, ki so ga lahko dobili brezplačno v zadostni količini od kmetijskega nadzornišva v septembru. Ali niso zapazili oljne mušice, ali pa se niso zmenili za škropljenje. Tako je oljna mušica napadla od 70 do 80 odst. oljk v Miljskih hribih, drugod pa od 20 do 30 odst. Kmetje, ki niso pravočasno uporabili škropila, morajo zdaj pripisati krívdo sebi, raz-

zen tistih, ki imajo oljke med trtami in niso smeli škropiti ko je grozdje dozorevalo, ker je pač preparat ROGOR L 20 strupen. Da bodo kmetje lahko koristno uporabili vsaj tisto malo oliv, ki jih bodo letos imeli, jim strokovnjaki priporočajo, naj jih oddajo v pridelavo v dobro in sodobno opremljene oljarne, ker bi s starinskimi načinom stiskanja dobili iz okuženih sadov neužitno olje.

OBVESTILO KMETIJSKEGA NADZORNIŠTVA

Nekaj prispevkov kmetom

S sredstvi, ki jih je dalo na razpolago ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo, bodo naši vrtnarji tudi letos deležni razdeljevanja odbranih semen zanesljive proizvodnje.

Od ponedeljka, 16. t.m., dalje se bodo sprejemale prošnje, in to dokler ne bo izčrpana v ta namen razpoložljiva vsota, za prejem prispevka v znesku 60% nakupne cene za nakup sledečih odbranih semen povrtnin:

grah — (Mali provenca — Cu-dezni — Laxton progress — Senator) — (Zgodnji mali beli kok — Top Krop Giper) — (Nizki fiol za lučenje (Nizki borlotino iz Vigevana) — nizozemski motilec debelega semena — (Zgodnji Marmaride) — solata (Zavita tržaska za rez) — spinacea (originalna Viking — Nor-man izboljšana — Gaudry) — retkica (Saxa — Gondry okrogla rdeča — Pol dolga) — Non plus ultra.

Kmetijsko nadzornišvo ne bo u postevalo prošnje kmetovalcev, ki ne proizvajajo za trg. Letos dodeljevanje izbranih semen ne bo brezplačno. Tako so namreč sklenili, češ da ne bi kmetje zaprosili za večje količine semen, kot jih potrebujejo. Tako bo vsak zainteresiran moral prispevati 40 odst., državni prispevek pa znaša 60 odst. kupnih stroškov. Za vsako vrsto semena bodo dodelili količino do 5 tisoč litr državnega prispevka.

Od ponedeljka, 16. t.m. naprej bo kmetijsko nadzornišvo v Trstu brezplačno razdeljevalo vrtnarjem in cvetličarjem antiparazitarne preparate GEOPHTACIOL in BRASCOL za razkuževanje zemlje in uničevanje škodljivcev v zemlji. Količino omenjenih preparatov bodo dodelili vrtnarjem in cvetličarjem sorazmerno s površino njihovih zemljišč. Opozorjamo, da je treba te preparate potrositi v zemljo pred setvijo ali sajenjem, to je med oranjem ali kopanjem. Omenjeni preparati so nujno potrebni, da bodo lahko imeli zdravo in močno rast pridelkov.

Za omenjene prispevke se morajo zainteresirani obrniti na Pokrajinsko kmetijsko nadzornišvo v Trstu, Ulica Ghega 6/L, tel. 38-6-73.

DOBERDOB

Med našimi Kraševci je vzbudilo veliko pozornost vznemirjenje kraških skalovjcev, ki ga je začela družba Agip-mineraria s posebnim vrtnim stolpom. Prevrtali so kamnite sklade do 120 metrov globoko. Sprva so domačini menili, da iščejo petrolej, ker so bile vrstalne naprave podobne kot za tako iskane. Pozneje pa se je izvedelo, da gre samo za geološko raziskavanje kraških platin in da proučujejo njihove sestavine. Seveda pa bi pri tem

lu prevarila. Če želimo, da seveda, ki sledi šele, ko so vsi prideški pod streho in pritisne mraz. A vendar ni prezgodaj, če že zdaj spregovorimo za naslednje leto, in to tudi zato, da kmetovalci o tem tudi pomislijo, saj je nedvomno vsakomur in celo najslabšem gospodarju, za to, da spravi dim več pod streho. V ta namen pa moramo zemljo pripraviti v takšno stanje, da bo sposobna za večjo rodnost, a hkrati tudi zato, da bo čim bolj izkoristila tiste čimtelje, ki o letini odločajo.

Kot je znano, so za to potrebni toplota, vlaga, zrak in, se razume, tudi hrana. S temi čimtelji je treba v vsakem primeru računati in ukreniti vse potrebno, da prispeva vsakdo od njih svoj delež. Se razume, da igra pri tem prvo vlogo narava, prvo, a ne edino. Če bi bilo tako in bi vse prepustili njej, bi nas ta kma-

lahko našli tudi kaj zanimivega, kar bi utegnili izboljšati gospodarski položaj na Krašu.

Pretekli četrtek smo imeli na sedežu prosvetnega društva lepo predavanje. Predavatelj iz Begunja na Gorenjskem so nam prikazali lepote gorenjskega kora z lepimi barvnimi slikami. Predavanje so podkrepili z Avsenikovimi popevkami na ploščah, ki opevajo te kraje.

MAVHINE

Če bi bilo naše vaško življenje tako čvrsto kot je bilo v tistih časih, ki so, žal, že v pozabljenju, bi lahko marsikaj napisali. Na primer o prepevanju po vasi teh in onih slovenskih narodnih (in celo domačih) pesmi, o novih komadih, ki se jih je godbeno društvo v pozni jeseni začelo učiti in jih je mladina znala na pamet, o pevskih in dramskih vajah ter vajah na konju in bradlji, ki sta Sokola še tako mikala. In tako naprej. Komu in čemu naj bi danes o tem govorili, če pa to, kar je bilo, več ne obstaja? Svet se je preobčel, je drugačen in je — kot vse kaže — s tem zadovoljen. »Mladina se ne zanima za stvari, brez katerih lahko živi. Kar je bilo, je bilo in ni to zanjo važno.« Tako meni današnji mladinski svet. Je pa drugo vprašanje, če in v koliko je njegovo mnenje pravilno. Že samo to, da bi o tem podrobno razpravljali, bi bilo veliko vredno. A do tega, žal, ne pride.

Zaradi tega se mora naš dopis omejiti le na tiste zadeve, ki se tičejo našega vsakdanjega življenja. Nas zanima, kako na primer razvoj naglo poteka stare in celo nove pregraje. Vzemimo na primer naše turistično področje. Vizovlje so vanje že vključene, v ostalem pa je mejnik železnica. Že se oglašajo potreba po razširitvi tega območja, ker turisti in izletniki močno »bežijo« preko te »granice«. K nam v četrte ure oddaljeno naselje od Vizovlje — prihaja vedno več tujcev in izletnikov. Tem ne streejo le gostilne, ampak tudi občina in pokrajina. Prva opravila svoje naloge po svojih omejenih finančnih močeh, kar pomeni, koliko kol zelo skromno. Ne bova tukaj naštevati, kaj vse bi bilo najbolj potrebno. Najbolje bi bilo, da bi se o teh zadevah prazgovorili na mestu. Kar pa se tiče pokrajine, moramo opozoriti na pot zlasti proti Prečniku. Vsako nedeljo in praznik privozi k nam in tudi skozi nas so vsa karavana vozila. A ta pot je deležna le najnujnejših popravil — takih, ki za silo za ležejo le od danes do jutri. Sploh imamo vtis, da pokrajina svoje ceste v naši občini preveč zanemarlja.

Odkodine ne marajo plačati, ker so fazančki nedolžni, ker sploh ne pogledajo grozdnih jagod. Na Velikem trgu delajo družbo Mihcu in Jakcu ter zobjejo koruzo, ki jo meščani in turisti trosijo golobom, v vinograde pa se vračajo, da ključajo škodljivi mrčes, da jih ml lovci lahko tam lovimo, ker na Vel'm trgu ne moremo, saj na trgu ne smemo streljati. Vrabci, vrabci so krivi, vi kmetje ne vidite dobro in ste zamenjali skorce za fazane. Tu di ornitologi se motijo in kmetijski strokovnjaki, ki pravijo, da fazani zobjejo in se kako — sladke grozdne jagode. Če hočete, da vam lovci plačajo odkodino, prinesite jim, dragi kmetje, v kletki žive fazane, ki ste jih zasadili ko so zobali grozdje.

Lovci so že zdavnaj znani, da si debele izmislijo in jih radi pripravujejo. Te pa jim res ne moremo verjeti. In ne moremo veriti, da se bo to »storija« pri tem tudi končala. Zvečer smo kmetom, da svoja zemljišča, zlasti tista s težko zemljo, med zimo globoko preorjejo in poznojijo.

NABREŽINA

Kot znano, se je naša kamnoseška obrt (kasneje industrija) močno razvila šele, ko je pod stekla južna železnica. To je zahtevalo poklicno timbolj sposobno delavstvo. V začetku tega stoletja je ta potreba postala zelo živa. Po prizadevanju podjetnikov in delavstva so pri nas odprli večerno obrtno šolo. Obisk je bil izredno velik, saj so bili gojenci iz vseh vasi naše sedanje občine. Zavedali so se potrebe po večji strokovni, a tudi splošni izobrazbi, ki so jim takratni idealni učitelji znali v poljudni obliki neprisljčno posredovati. Uspeh je bil viden. Se je živ kakšen obiskovalec te šole, ki more povedati, koliko jim je ta koristil.

Po zadnji vojni smo imeli strokovno industrijsko šolo, ki je usmerjala vzgojo razen v splošno tudi v strokovno izobrazbo, kar je vajencem raznih poklicev zelo koristilo. Ta šola bo z uvedbo nove enotne srednje šole ukinjena. Ta šola ne more nadomestiti ukinitve, ker ima družacen učni smoter (program).

Strokovna industrijska šola bo prenehala, a potreba po strokovni izobrazbi narašča. Znanost vihravo napreduje in tehnika se oslanja na njene izsledke. To se vidi na vseh področjih gospodarske dejavnosti, v vsaki stroki, v vsakem poklicu. Nujno potrebna je torej strokovna izobrazba. Če smo v Nabrežini že pred pol stoletjem imeli večerno šolo za kamnoseške vajence, je to — seveda — danjem razvoju primerno — bilo bolj potrebno danes. V kamnoseštvu — in tudi v drugih strokah — ki naj bi im ta šola služila — je mnogo možnosti, ki bi mogli gospodarstvu in našim delovnim ljudem koristno služiti. Upamo, da si bodo vsi pristojni orani to vazejo tako razlagali in tudi rešili.

O sv. Martinu so naši vinogradniki pokušali svoj vinski pridelek. Z njim so izredno zadovoljni, češ, da je bil malokdaj tako uskušen in prijeten; ima le to napako, da se z njim ne bo moč šaliti. No, temu se da z lahko pomagati. Najbrž se bodo osmice pojavile bolj zgodaj kot druga leta. To pa si pivci želijo.

Obvestilo kmetovalcem!

Vsako prvo in tretjo soboto v mesecu je od 9. do 10. ure na sedežu kmetijskega nadzornišva v Trstu na razpolago kmetom in kmetičarjem specializirani veterinar zooprofilaktičnega zavoda iz Vidna za diagnoze in nasvete glede bolezni perutnine.

FAZANI IN GROZDJE TER ČUDNO OPRAVIČILO

Lovska zveza noče plačati odškodnine in trdi, da fazani ne zobjejo grozdja

Kakor smo že poročali so fazani letos napravili precej škodo v vinogradnikom na Tržaskem, kjer so jim pozobali grozdje, prizadeti kmetje so se obrnili na Kmečko zvezo in Zvezo malih posestnikov, da bi posredovali pri Lovski zvezi, naj bi jim plačala odškodnino. Vodstvo Lovske zveze je obljubilo, da bo plačalo odškodnino, če bodo vinogradniki pošteno prijavili škodo in pravočasno predložili zadevne prošnje. Prizadeti vinogradniki so verjeli obljubi in so, kljub velikemu delu, ki so ga tedaj imeli, predložili prošnje.

Upravičeno so vsi pričakovali na ugodno rešitev, toda te dni so začela prihajati pisma z odklonilnim odgovorom in čudni-

NA GORIŠKEM

Spodbuden začetek



Kulturno prosvetna sezona na Goriškem se je začela s tremi pomembnimi dogodki: nastop Slovenskega gledališča iz Trsta z Ruzantejevo »La Moschetta«, večer v klubu »Simon Gregorčič«, posvečen lepom Gorenjske in razstavi slikarja Demetrija Ceja ter koncertu Glasbene sole iz Sempetra in Trsta. Ti trije dogodki so dostojen uvod v letošnjo tržasko sezono, ki se nam obeta, da bo neprimarno boljša kot lanska, ko nismo razpolagali s primernimi klubskimi prostori in tudi z uporabo donovane so se pojavile težave, ki so trajale vse leto.

Gledališče je uprizorilo tri predstave vselega Ruzantejevega dela, ki so bila vse lepo obiskane in dobro sprejete. Ortrčinstvo se ni smejalo samo komičnim prizorom, ampak tudi ljudski šegavosti in mestoma zabavljnim izrazom; ki pa sploh niso imeli tistega poltopena namiga, kakršnega zasledimo v številnih filmih, ki jih radi gledamo in se nad njimi ne zgražamo. Tudi zaradi tega, ker ni prepladalo svetohlinstvo, je naša Ruzantejeva komedija svoja Goriškem se je mesto na nedavni oddaji v italijanski televizijski oddaji.

Klub »Simon Gregorčič« je s svojim prvim letošnjim večerom od sredah začel serijo prireditev, s katerimi bo posegel na najrazličnejša področja. Poleg predavanj bodo glasbeni večeri, filmi, razstave itd.

Včerajšnji večer je pripravila Glasbena sola v Gorici. V gosteh je imela godalni in harmonikarski orkester ter soliste Glasbene sole iz Sempetra ter soliste Glasbene sole iz Trsta. To je prvi takšen glasbeni večer, ki ga je pripravila sola v tem letu, ter jih bo prav gotovo še več, kakor zanimanje za glasbeno dejavnost se je po obnovitvi Glasbene sole na Goriškem močno povečalo.

Sliki, ki sta objavljeni zgoraj in spodaj, sta bili posneti na predavanju v klubu. Na zgornji je del občinstva, na spodnji pa predstavnik turističnega društva iz Begunja (prvi in tretji od leve proti desni) ter slikar Demetrij Cej in Marko Valtrč.



Sliki, ki sta objavljeni zgoraj in spodaj, sta bili posneti na predavanju v klubu. Na zgornji je del občinstva, na spodnji pa predstavnik turističnega društva iz Begunja (prvi in tretji od leve proti desni) ter slikar Demetrij Cej in Marko Valtrč.

mi opravičili. Lovska zveza, namreč pravi, da odškodnine ne bo plačala, češ, da so nekateri člani odbora in člani zveze, ki imajo svoje vinograde, ugotovili, da grozdje ne zobjejo fazani, pač pa kosi, vrabci in škoreci.

Cuden, zares čuden je ta odgovor. Prej so pravili, da bodo plačali odškodnino, če jo bodo prizadeti lastniki pošteno in pravočasno zahtevali. Dejali so tudi, da prejšnja leta niso mogli oceniti škode in plačati odškodnine, ker so prijave prišle prepozno. Zdaj pa, ko so prijave prišle pravočasno, je škodil iz grma zajec.

Odškodnine ne marajo plačati, ker so fazančki nedolžni, ker sploh ne pogledajo grozdnih jagod. Na Velikem trgu delajo družbo Mihcu in Jakcu ter zobjejo koruzo, ki jo meščani in turisti trosijo golobom, v vinograde pa se vračajo, da ključajo škodljivi mrčes, da jih ml lovci lahko tam lovimo, ker na Vel'm trgu ne moremo, saj na trgu ne smemo streljati. Vrabci, vrabci so krivi, vi kmetje ne vidite dobro in ste zamenjali skorce za fazane. Tu di ornitologi se motijo in kmetijski strokovnjaki, ki pravijo, da fazani zobjejo in se kako — sladke grozdne jagode. Če hočete, da vam lovci plačajo odkodino, prinesite jim, dragi kmetje, v kletki žive fazane, ki ste jih zasadili ko so zobali grozdje.

Lovci so že zdavnaj znani, da si debele izmislijo in jih radi pripravujejo. Te pa jim res ne moremo verjeti. In ne moremo verjeti, da se bo to »storija« pri tem tudi končala.

ŠTEVERJAN

Martin je za nami in tudi le tošnji most je končno postal vino. Kot znano, je letošnji pri-

Kmečka zveza v Gorici

Kmečka zveza v Gorici Ul. 24. maja sporoča vsem kmetovalcem, da so njeni uradi odprti vsak ponedeljek, četrtek in soboto od 9. do 12. ure. Kmetovalcem nudijo v teh urah najrazličnejše usluge socialnega značaja kakor tudi za pokojnine. Urad obnavlja dvoletniške izkaznice, svetuje kmetovalcem, kako je s prošnjami za zeleni načrt ter daje posilicam na razpolago brezplačno tudi geometra. Na urad se posilici lahko obračajo tudi v pravnih zadevah. Vse usluge, ki jih nudi Kmečka zveza, so brezplačne.

Kmečka zveza ima svojo urad tudi v Krmnu, Ul. Dan- te, ki je odprt vsak petek od 10. do 12. ure, in v Ronkah, Ul. S. Lorenzo (kmečka za- druga) vsako sredo od 10. do 12. ure.

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes, 15. t. m. ob 16. uri dramatičen Panavision Technicolor film:

GINEVRA
E IL CAVALIERE DI RE ARTÙ

(Zeneva in vitez kralja Artuja)

Igrajo: CORNEL WILDE, JEANNE WALLACE in BRIAN AHERNE

Kino na Opcinah

predvaja danes, 15. t. m. ob 15. uri Panavision in Eastman color film:

I TRE DA ASHIYA

(TROJICA IZ ASHIYA)



Igrajo: YUL BRYNNER, RICHARD WIDMARK, GEORGE CHAKIRIS, SUZY PARKER in drugi

V ponedeljek, 16. t. m. ob 18. uri ponovitev filma:
I TRE DA ASHIYA (Trojica iz Ashiya)

TELEVIZORIJI SVETOVNO ZNANIH ZNAMK

AUTOVOX, SIEMENS IN MINERVA

produkcija 1965

po cenah primerljivih vsaki zahtevi

JAMSTVO IN TEHNIČNA POMOČ

Izključni zastopnik: UGODNI PLACILNI POGOJI

RADIO TRGOVINA

SERGIO ROSELLI

Trieste - Trst, Ul. Tor San Piero 2

Tel. 31294

IZVAZAMO V VSE DRŽAVE ter BIVALISCE

RADIO TRST

NEDELJA, 15. NOVEMBRA 1964

Radio Trst A

8.30 Poslušali boste... 9.00 Kmetijska oddaja; 9.30 Letni čas v slovenskih pesmih; 11.15 Oddaja za najmlajše: «Bel kit Moby Dick»; 12.30 Glasba po želji; 13.00 Kdo, kdaj, zakaj...; 13.30 Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45 Ansambli Natala Romano in Geraldo Barbosa - Seu Conjunto; 15.00 Znanj pevec: Caterina Valente in Johnny Dorelli; 15.15 Jazne panorame; 15.45 Pevski zbori Furianje; 16.00 Simfonična dela Jeana Sibeliusa; 17.00 Plesna glasba; 18.00 Slovenski klub; pripravil Sasa Martelanc; 18.15 Orkestra Harold Smart in Karl Oubé; 18.45 Komorni ansambli; 19.30 Znanj tanci in valčki; 20.00 Sport; 20.30 Nika Kuret: «Praktika za drugo polovico novembra»; 21.00 Vabilo na ples; 22.00 Nedelja v sportu; 22.10 Klasična simfonija; 22.40 Jugoslovanski ritmi.

Trst

9.30 Oddaja za poljedelce; 12.00 Glasba; 12.30 Glasbeni vložek; 13.30 Glasba po želji.

Koper

7.40 Jutranja glasba; 8.00 Prens RL; 9.05 Nedeljsko srečanje; 9.20 Zbirni zvoki; 9.45 Pevski zbor; 10.00 Prens RL; 10.30 Operne arije; 11.15 Glasbeni kottali; 11.50 Glasba po želji; 12.35 Tedenski predel zunanje politike; 12.45 Glasba; 12.55 Glasba po želji.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA OD 15. XI. DO 21. XI.

NEDELJA, 15. novembra
9.30 Gozdni čuvaj - serijski film; 10.00 Kmetijska oddaja - Sportna popoldne; 18.00 Mladinska TV klub; 19.00 37. politična slika TV klub; 20.00 TV dnevnik; 20.45 Koncert narodnega orkestra francoske RTV; 22.00 Poročila.

PONEDELJEK, 16. novembra
11.40 Televizija v sliki: Svetloba; 17.40 Rusčica; 17.10 Angličščina; 18.10 Rusčica; 18.25 Obzorik; 18.45 Domača spet bolnika; 19.15 Glasbeni koncert; 20.00 TV obzorik; 20.30 Claude Debussy: Sonata za violončelo in klavir; 20.40 Shakespeareovi monologi; 21.55 Obzorik.

TOREK, 17. novembra
NI SPOREDA.

SREDA, 18. novembra
17.40 Angličščina; 17.40 Tiki-tiki, pravljica za najmlajše; 17.55 Pionirski studio; 18.25 Obzorik; 19.15 Glasbeni oddaja; 19.45 Cikcak; 20.00 Dnevnik; 20.30 Lirika; 20.40 Romantično potovanje po Nemčiji; 21.40 Kulturna panorama; 22.10 Obzorik.

ČETRTEK, 19. novembra
10.00 TV v sliki; 11.00 Francozi pri vas doma; 16.40 Rusčica; 17.10 Angličščina; 17.40 Mladinska oddaja; 18.25 Obzorik; 18.45 Po Jugoslaviji; 19.15 Glasbeni poročila; 20.00 Dnevnik; 20.30 Deset minut

folklora; 20.40 Lutkovna igra za odrasle; 21.00 Koncert v studiu; 22.10 Obzorik.

PETEK, 20. novembra
17.10 Angličščina; 17.40 TV v sliki; 18.05 TV slika; 18.25 Obzorik; 18.45 TV tribuna; 19.15 Glasbeni pejsaji Kosmetra; 20.00 Dnevnik; 20.30 Prens III. festivala zabavnih melodij JLA; 22.00 Obzorik.

SOBOTA, 21. novembra
17.40 Filmi za otroke; 18.05 Glasbeni odmevi; 18.25 Obzorik; 19.45 Cikcak; 20.00 Dnevnik; 20.30 Glasbeni oddaja; 20.40 Sprehod skozi čas; 21.10 Humoristična oddaja; 22.00 Serijski film; 22.50 Obzorik.

Goriško-beneški dnevnik

NADALJNJE UTRJEVANJE STIKOV Z NOVO GORICO

Vodovod in avtomobilska cesta
temi razgovorov z jug.oblastmi

V kratkem bo v Ljubljani sestanek strokovnjakov, ki bodo proučili vprašanje izgradnje avtomobilske ceste - 20. novembra obišče Gorico župan iz Celovca

V petek so se v Gorici ponovno sestali predstavniki oblasti iz Gorice in Nove Gorice. O aktualnih vprašanjih sta se z jugoslovanske strani pogovarjala predsednik občinske skupščine Nova Gorica dr. Jožko Strukelj in zvezni poslanec Milan Vižintin, z italijanske strani pa župan dr. Gallarotti in predsednik pokrajine dr. Chientaroli. Sestanek je bil v občinski palači v Gorici.

Na njem so izdelali okvir za prihodnje sestanke med predstavniki oblasti sosednjih področij. Obravnavali so predvsem vprašanje vodovoda in izgradnje avtomobilske ceste Villasse-Gorica-Nova Gorica-Ljubljana. Kar zadeva avtomobilsko cesto so se sporazumeli, da se ponovno sestanejo v Ljubljani.

Včeraj je dospela iz Celovca vest, da bo župan Hans Ausserwinkler s svojimi sodelavci obišel Gorico 20. novembra. Borgomastira koroškega glavnega mesta, s katerim so se v tem letu začeli gojiti prijateljski stiki ter izmenjavati izkušnje s področja upravljanja, je povabil v Gorico podžupana Lupieri, ki je bil 11. septembra letos na čelu delegacije goriške občine v Celovcu.

V soboto bo seja
pokrajinskega sveta

Predsednik pokrajinske uprave dr. Chientaroli je včeraj razposlal pokrajinskim svetovalcem vabilo za sejo pokrajinskega sveta, ki bo v soboto 21. t. m. ob 16. uri v dvorani pokrajinskega sveta v Gorici.

Na dnevnem redu je poleg poročil predsednika in razprave o

pokrajinskem proračunu za 1965, tudi odobritev obračuna za 1963 in še deset drugih točk pretežno upravnega značaja.

Pokrajinski odbor je na svoji zadnji seji v petek med drugim odobril tudi gradnjo nadvoza na pokrajinski cesti pri Pierisu ter razne ukrepe upravnega značaja.

Obvestilo INAM

Pokrajinski urad bolniške blagajne v Gorici (INAM) sporoča svojim zavarovalcem iz Gorice in Gradiške, da bo od jutri 16. t. m. dalje odprt v Gorici, Ul. Leopardi 6, tudi ambulatorij za ortopedijo in traumatologijo. Deloval bo ob delavnikih od 8.30 do 10.30. Stranke sprejema do 10. ure.

Diskusija o gospodarstvu
na pobudo
mladincev v PSDI

Ker gospodarska kriza vedno bolj pritiska in ker so ena izmed posledic tega stanja tudi težave mladim pri iskanju prve zaposlitve, je mladinska federacija PSDI sklenila pozvati mladinske sekcije vseh strank na diskusijo o temi: «Prihodnost Gorice, kakšno prikažejo in predvidevajo mladinci». Z njo nameravajo doprinesiti svoj delež k reševanju vprašanj, ki težijo k temu.

Na gradbišču v Gorici
so našli pet bomb

Pri gradbenih delih na gradbišču v Ul. Pucenji v Gorici, kjer gradijo poslopje industrijskega pridelkov, ki so jih darovali domu, so odkopali pet bomb, ki so ostale tam od prve svetovne voje.

Trčenje v Trzinu

Sinoči okrog 18. ure sta v Ul. Marco Polo v Trzinu trčila s svojimi vozili kolears 15-letni Gualtiero Pizzolito iz Trzica Ul. Romana in vesnist 22-letni Angelo Enzo iz Trzica Ul. Dondolo 15. Pri padcu je dobil poškodbe vepist, ki so mu v tržiški bolnišnici nudili prvo pomoč s prognozo okrevanja v petih dneh. Zapisnik je napravila cestna policija iz Trzica.

Zgorel je televizor
ki ga niso ugasnili

Včeraj zjutraj okrog 8.45 so po kličih goriške gasilce v stanovanje Marie Brum v Gorici, na korzu Italija 211, kjer se je vnel televizijski sprejemnik. Ko so prišli gasila tja, so našli sprejemnik ves v plamenih in ogenj je zajel tudi omaro, ki mu je služila za podstavek. Gasilci so imeli skoraj pol ure dela preden so popolnoma pogasili ogenj, ki je popolnoma uničil televizijski sprejemnik in omaro ter poškodoval tudi nekatere stenske slike. Ogenj je nastal zato, ker so prejšnji večer, ko so šli spat, pozabili odklopiti električni tok. Sprejemnik se je čez noč toliko segrel, da je vročina povzročila kratek stik in nato požar. Skodo cenijo na okrog 300 tisoč lir.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se društvu neposrednih obdelavcev zemlje v Stan. drezu za večjo količino poljskih pridelkov, ki so jih darovali domu. Slovenski dijaški dom Gorica

GORIŠKI NOGOMET

Okrnjena Juventina igra
doma proti ekipi iz Farre

Sovodenjci igrajo tudi doma proti Zagreju, Podgorci pa gostujejo v Kapriovi

Sovodenjski nogometaši bodo danes nastopili doma, kjer bodo imeli v gosteh ekipo iz Zagreja. Po porazu pretekli teden v Gradiški bodo danes poskušali doseči boljši rezultat tudi zato, da se rešijo neprijetnega zadnjega mesta na lestvici. Seveda bi bilo potrebno, da pride tudi čim več domačih navijačev, za spodbudo igralcev.

Tudi Juventina igra danes popoldne doma, kjer se bo srečala z ekipo iz Farre. Tekma pa je zelo negotova, ker bo manjkalo kar pet titularcev ekipe. Paškulin in Furlan sta za to tekmo izključena.

PRALNI STROJI

avtomatični, superavtomatični in ultrasuperavtomatični

■ SIEMENS
■ MINERVA
■ NAONIS
■ INDESIT

ter vsi elektrogospodinjstvi predmeti od sušilca za lase do vseh drugih elektroinštrijah potrebnih

IZVAZAMO V VSE DRŽAVE ter BIVALISCE

Radio trgovina

SERGIO ROSELLI

Trieste - Trst
Ul. Tor San Piero 2
Tel. 31294Klub
«SIMON GREGORČIČ»

VEČERI OB SREDAH

V sredo, 18. novembra ob 20.30 bo v klubskih prostorih na Verdijevem korzu 13 v Gorici GREGORČIČEVA PROSLAVA, na kateri bo o goriškem pesniku govoril pisatelj

PROF. ALOJZ REBULA

STANE SEVER

Prvak ljubljanske Drame, pa bo recital njegove pesmi. Sodeloval bo tudi moški pevski zbor «KRAŠ» iz Dola in s Poljan, ki ga vodi Pavlina Komei.

Odkup ljudskih
stanovanj IACP

Uprava ljudskih hiš IACP v Gorici, ki je prevzela tudi premoženje bivše INA-casa, sporoča, da imajo najemniki in odkupniki ljudskih stanovanj čas, da se v petih letih, od 26. novembra 1964 dalje okoristijo z olajšavami, ki jim jih nudi za odkup člen 4 zakona št. 60 od 14. februarja 1963. Po tem roku ne bodo več vzeli v račun za odkup vso, ki so bile plačane kot najemnine za stanovanje v takih hišah.

IZPRED OKROŽNEGA SODIŠČA V GORICI

Vino v steklenicah
ni odgovarjalo etiketam

Obtoženega trgovca z vinom so oprostili zaradi pomanjkanja dokazov

Goriško okrožno sodišče je v priizvi razpravi obravnavalo zadevo 63-letnega Carla Botterja iz Fossalta ob Piavi. Obtoženec je bil od soten.

V obtožnici je rečeno, da je prodajal steklenice vina z etiketami «Botter Cabernet» in «Botter Merlot», pri analizi pa se je izkazalo, da v steklenicah ni bilo vina, ki je bilo navedeno na etiketah. Da je pravi obtoženec, da je prodajal za naravno vino tudi vino, ki je bilo umetno.

Pri razpravi pred okrajnim sodnikom v Gorici meseca aprila letos je bil Botter oprosten zaradi pomanjkanja dokazov. Proti taki razsodbi pa sta se pritožila tako Botter kot državni tožilec.

Obtožba proti Botterju je bila vložena potem, ko so nadzorni organi vzeli v skladišču Luigi Foggar v Ul. Corsica 1, v Gorici vzorce Botterjevega vina, ki so ga analizirali najprej v Trstu in potem v Milanu ter v obeh krajih prišli do enakih ugotovitev.

Pri večeršnji razpravi je obtoženec zagovarjal odv. Tagliapietra iz Benetk dokazoval, da pri prevzemu grozda ni mogel nadzorovati vsak grozd posebej če ustreza po sortah. Državni tožilec pa je predlagal za obtoženca dva meseca zapora in 250.000 lir globe.

Sodišče je Botterja popolnoma oprostilo obtožbe, da je prodajal umetno vino za naravno, v ostalem pa je potrdilo prvotno razsodbo.

Umrla je zavedna žena

Včeraj popoldne so na glavnem mestnem pokopališču pokopali 76-

Pojasnilo goriške prefekture
o preimenovanju ulic v Sovodnjah

Prefektura nam je poslala uradno obvestilo o preimenovanju ulic v občini Sovodnje, preimenovanju, o katerem smo pisali prejšnji teden. Ob tisti priliki smo izrazili naše zadovoljstvo, da se prenese na deželno upravo uredi tev vprašanja, ki čaka že toliko časa primerne rešitve.

Pismo prefekture se glasi: «Glede članka, objavljenega v tem listu 5. novembra 1964, se pojasnjuje, da je prefektura sporočila občinski upravi Sovodnje, da ima deželna vlada (ne pa pokrajinska) v smislu člena 5 statuta zakonodajno pristojnost kar zadeva imenovanja krajev.

Zaradi tega je prefektura smatrala za primerno, da ne sprejme nobenega zadevnega sklepa, dokler pristojni deželni organ ne izda ustreznih določil.

Vsekakor je bila občinska uprava obveščena, da bi medtem lahko preimenovala ulice kot so «Impero», «Guido Neria» in «Umberto II.» v imena, ki so bila za njeno poprej v rabi.

Hvaležno smo prefekturi za prijazno pojasnilo o njenih namelih glede preimenovanja ulic v Sovodnjah. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da smo bili pravilno obveščeni, ko smo napisali, da

spada imenovanje krajev v pristojnost deželne uprave, občinski upravi pa se medtem daje možnost, da zbrše sramotilna imena ulic ter jim vrne poprejšnje imena, dokler jim deželna vlada ne da novega.

Kakor se nam vse vidi, vprašanje ni tako enostavno. Vrnitev poprejšnjega imena ni mogoča, ker so imeli v Sovodnjah samo zaporedne številke vse do tiste ga leta, ko je fasizem uvedel imena, nesrečna imena, za ulice, ki so se, na žalost in sramoto ohranila do danes.

Ce se že navede sprememba v imenovanju ulic, tedaj je mogoča samo v smislu zahteve občinskega sveta, soglasno sprejete pred svetilnimi leti, da se imenuje ulice v vasi po slovenskih kulturnih moških in po dogodkih, ki so v tesni zvezi z našo zgodovino. Prebivalci občine Sovodnje, ki vidijo v deželi demokratično ustanovo, pričakujejo, da se bomo uresničili sklep njihovih predstavnikov.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Od 8. do 14. novembra se je v goriški občini rodilo 13 otrok, umrlo je 16 oseb, poroki sta bili dve in otklicev 6.

ROJSTVA: Beatrice Pusnar, Alessandro Voarino, Antonietta Murja, Leonardo Esposito, Paolo Balocchi, Marina Fischer, Edoardo Sakhida, Domenico De Pippo, Manuela Colautti, Loretta Medeat, Orianza Droschig, Giuliana Mancini in Alessandro Braidia.

SMRTI: babica 63-letna Maria Zappa vd. Maroni; delavka 56-letni Arturo Nemec, kmetovalec 65-letni Michele Gomisek, 22-letna Rosalia Bon, 57-letna Maria Rusian por. Simonelli, 59-letna Maria Orion por. Marangoni, kmetovalec 75-letni Andrea Cargnel, 27-letni Felice Medeat, zidar 87-letni Maria Blazic por. Bittesnek, upokojenka 75-letna Severina Di Manzano vd. Tavagnacco, 71-letna Luigia Lutman vd. Klavcic, geometer 58-letni Arnaldo Ciochia, kmetovalec 74-letna Pierina Blazica vd. Culot, inž. 84-letni Luigi Orzan, opekarnar 51-letni Fiorentino Zuri, upokojenec 47-letni Guido Medeat.

POROKE: študent Luigi Andreta in šivilja Antonia Marconi, geometer Luciano Battolo in uradnica Annamaria Baracetti.

OKLICI: špediter Giovanni Bisešti in uradnica Silvia Braidot, Emilio Sfiligoi in Albina Marassi, elektricar Adriano, iz in delavka Laura Pers, izdelavkar Arcangelo Vincino in Anna Milietto, finančar Giuseppe Francesco Cortese in uradnica Silvia Culot, zidar Salvatore Pilo in gospodinja Alessandra Fertot.

Izleti

MARTINOVANJE NA LOKVAH
Opazujemo vse udeležence danšnjega martinovanja, ki ga organizira SPD na Lokvah, da odhaja avtomobila iz Gorice, na Travniku, točno ob 13.30 in iz Podgorce odnošno iz Standreha ob 13.45 uri. Vstop v dvorano bo dovolen samo z oštevilčenim listkom za rezervacijo.

Iz trdega lesa proizvajamo in prodajamo neposredno potrošniške

Kocke (brikete) za ogrevanje samo po 1.600 lir stot

Naročila po telefonu 24-51 ali po pošti

INDUSTRIA DEL LEGNO - GORICA - Via Montesanto 118 Po ugodnih cenah prodajamo tudi drva!

PRALNI STROJI, avtomatični in superavtomatični - STEDILNIKI NA VSA GORIVA -

Ekskluzivno zastopstvo in zaloga O. KRAINER & C.

GORICA - Ul. Rastello 41 tel. 2039

Po želji pošiljamo na dom v vse kraje Jugoslavije Izredno ugodni plačilni pogoji NAJNIZJJE CENE



Hotel «SOČA»

MOST NA SOČI

Cenjene goste obveščamo, da smo prišli sprejemati rezervacije za

SILVESTROVANJE

Priporočajo se pravočasne rezervacije!

Vabljeni na

SILVESTROVANJE

- Rezervacije sprejema recepcija hotela -

Vijudno vabljeno!

Hotel «KRN»

TOLMIN

Vabljeni na

SILVESTROVANJE

- Rezervacije sprejema recepcija hotela -

Vijudno vabljeno!

Konfekcija MONCARO

GORICA - Verdijev korzo 113-117

obveščajo svoje zveste odjemalce o prihodu zadnjih novosti:

ZIMSKA SPORTNA OBLAČILA VSEH VRST

ZAJAMČENO NAJBOLEJŠI ZNAMKI IN PO KONKURENČNIH CENAH

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo dnevno temperaturo 14,4 stopinje ob 15.10 in najnižjo 0,1 nad ničlo ob 7. uri zjutraj. Povprečna dnevna vlaga je dosegla 73 odst.

SPAR

TA TEDEN

ZASTONJ zavoj jajčnih testenin po 200 g., če kupite dva - lir

90

zavoj

SPAR

V VSEH TRGOVINAH

DANES POPOLDNE PROTI REGGIANI

Triestina s Palcinijem
a brez Sadarja in Dalia?

Nova pridobitev - Gentili - danes ne bo igral

Ze štiri tedne je morala Triestina z igrisic praznih rok. Njen položaj se je precej poslabšal in vsak spodrsilaj bo spravljal trzasko enajstoročno na rob prepada. Ni nobenega dvoma, da so letošnji drugoligasi močni in tehnično na višji stopnji kot Triestina. Tega se je vodstvo zavedalo in je iskalo nadomestila za šibke točke v moštvi. Če je to iskanje rodilo sadove se bo še videlo. Moštvo bo ojačilo krilo Gentili, ki je prestopil iz Vareseja k Triestini. Igralec je že treniral in kot se govori, je trener zadovoljen z njim. Kljub temu pa mu danes ne bo poverili nobene vloge, ker pač ni vigran z nogometne kategorije.

NOGOMETASI PRIMORJA

Juniorji v Miljah
I. moštvo v Trzicu

Jutri ob 11. uri bo Muggesana sprejela v goste mlado enajstoročno proseškega Primorja. Tekma je seveda v okviru juniorske prvenstva.

Prvo moštvo proseškega kluba pa bo popoldne gostovalo v Trzicu, kjer se bo ob 14.30 spoprijelo z Romano, ki vodi v lestvici II. amaterske nogometne kategorije.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

MEDNARODNI NOGOMET

Po novi formuli
(in na Dunaju)
«Mitropa Cup»

BUDIMPEŠTA, 14. — Turnir za Mitropa Cup se bo prihodnje leto odvijal po novi formuli in v enem samem mestu: na Dunaju.

Samo ena enajstoročna bo predstavljala udeležence turnirja, ki so Avstrija, Italija, Jugoslavija, Madžarska in ČSSR.

Polfinalne tekme bodo 23. junija. Četrto moštvo za nastop v polfinalu bo izšlo iz tekme Madžarska — Jugoslavija. Finale bo 26. junija.

NOGOMET DANES

ALIGA

CAGLIARI — ATALANTA
FIORENTINA — BOLOGNA
GENOVA — MANTOVA
JUVENTUS — SAMPDORIA

Eno uro pod noži zdravnikov

Cassius Clay
operiran

Droboj z Listonom so preložili

BOSTON, 14. — Vse je bilo pripravljeno za ponedeljski droboj za naslov svetovnega prvaka te kategorije med Cassiusom Clayem in Sonnyjem Listonom, ko se je mladega temnopoltega prvaka odpeljati nemudoma v bolnišnico. V teku noči so Clayu operirali na sedaj se bo moral svetovni prvak za najmanj dva meseca odpovedati napornim treningom. Liston pa bo moral čakati (droboj je bil odložen za nedoločen čas), kar mu verjetno ne bo žal. Ne sicer iz strahu pred Clayem, ker se zave da svojih moči in so celo izvedenci prerokovali njegovo zmago. Liston ima druge preglavice. Neka organizacija boksaških srečanj ga je prejšnje dni obtožila, da se ni držal pred dvema letoma podpisane pogodbe in je od sodišča zahtevala zaplombo 400 milijonov, ki bi jih Liston zaslužil v ponedeljskem srečanju.

BLIGA

ALESSANDRIA — BARI
BRESCIA — PADOVA
FERRARA
MODENA — LIVORNO
PALERMO — PRO PATRIA
PARMA — CATANZARO
SPAL — MONZA
TRIESTE — REGGIANA
VERONA — POTENZA
VERONA H. — LECCO

OD 22. DO 29. TEGA MESECA

Na Švedskem prvenstvo
Evrope v namiznem tenisu

Zdaj ko že vsa športna javnost gleda na svetovno prvenstvo, ki bo aprila v Ljubljani, se bodo najboljši namiznoteniški igralci sestali v švedskem mestu Malmoe in se bodo borili za naslove evropskih prvakov.

Tekmovanje je letos tako poznano, ker angleška namiznoteniška zveza, kateri je bilo sprva poverjena organizacija tega turnirja, ni mogla zagotoviti vstopa igralcem Vzhodne Nemčije. Upamo, da bo to zadnja diskriminacija na športnem področju, v kolikor je to olimpijski odbor kočno priznal zvezo Vzhodne Nemčije, ki bo na prihodnji olimpijski nastopila z lastno reprezentanco.

Organizacijo tekmovalnega je prevzela švedska namiznoteniška zveza, vendar bo prvič v zgodovini to tekmovalje tako poznano v jeseni.

22. tega meseca se bo evropska namiznoteniška elita zbrala v tem švedskem mestu. Igralci bodo doživeli ves svoj trud: eni v upanju, da obdrže naslove pridobljene v Berlinu leta 1962, drugi pa v željo, da bi sami stopili na oder zmagovalcev.

Med prve spadajo Jugoslovanci, ki so pred dvema letoma dosegli nepričakovane uspehe. Marković, Teran, Hrđub, Korpa in Večko so v ekipni konkurenci zasedli v finalnem srečanju prvo mesto z visokim zmago 3:1 nad Švedski. Seveda uspeh se dosegel jugoslovanski atlet v igri dvojice, kjer sta zmagala Marković in Teran. Večko in Korpa pa sta zasedla drugo mesto.

Od tistega prvenstva, kjer ni bilo nastopov vzhodne države, zaradi vedno istega vzroka, se je razmerje moči med favoriti deloma spremenilo. Tako je Švedska naglo napredovala in ima letos

perspektiven igralcev je mladi Amelin. Ta je zelo hiter in izredno napadalen atlet, njegova najmočnejša opora pa je Novikov. Kot smo povedali v začetku imajo največ upov do končne zmagodoma, ki so zasedli četrto mesto na svetovnem prvenstvu in bodo nastopili z isto trojico, to je z najboljšimi evropskimi igralci — Alserjem, z Bernhardom, ki je letos dosegel na raznih mednarodnih prvenstvih več prvih mest, kot vsi ostali atleti stare celine, ter ravno tako mladim in močnim Johansonom.

I. Pizio

PREŠERNOVE PESMI

(Nadaljevanje s 3. strani)

je v jugoslovanski številki Nostri quaterni (Lanciano, Pappacena 1925), v antologiji Scrittori stranieri avtorja P. La Cote (Milan) 1948) ter posamezne slovenske pesmi v italijanskih šolskih antologijah A. Baldinija Strada maestra (Rim, 1940), Culcasi (Milan, 1939) itd. Kar zadeva Prešerna je treba omeniti Giovannijsko Lorenzonija, ki je sodeloval pri knjigi Dante Alighiera Resa ter spis Andreja Budala O italijanskih prevodih Prešerna v Razgled (Trst, 1949).

Zaključujemo ta pregled z Luigijem Salviniem, katerega knjigo Sempreverde e rosmarino ni brez prevodov Pod oknom, Zgubljena vera, Strunam, Sila spomni-

na, O Vrba poleg pesmi, ki jih je prevedel samo Salvini, kot Zdravilca, Vodnik, V spomin Andreju Smoletu, Rosamunda, Mi-hu Kastelec, Hrast itd., ne da bi stihel še sedem sonetov iz Sonetnega venca ter odlomek iz Krsta pri Savici. Bulovecva mi sporoča, da so bili Salvinijevi prevodi iz Prešerna objavljeni tudi v «La voce del popolo» (Reka, 1952), v Orfeu (Firence, 1953), Crnkovič in Tomič pa sta jih objavila v Scrittori jugoslavi (Edit, Reka, 1956). Z uvodom, prevodi in bibliografijo je Luigi Salvini posvetil celih 36 strani Francetu Prešernu v Sempreverde e rosmarino, kjer je pred odlomkom Krsta pri Savici tudi posvetilo Matiji Copu ter prikaz tega velikega literata. Tako je tudi pred prevodom V spomin Andreju Smoletu prikazan ta prijatelj Prešerna ter velikodušen mecen slovenske literature v prvem cvetu. V Corriere di Trieste 10. avgusta 1952 sem pisal, da je znani slovenski literat Božidar Borko na šestih straneh revije Nova obzorja (Maribor, 6/1952) poročal o laskavih sodbah italijanskega tiska o Sempreverde e rosmarino, ki mu jih je dal na razpolo-go prof. Stanko Škerl, ki je o Salvinijevih antologijah pisal v Novem svetu (23/1952), kot je Borko omenil v Novih obzorjih. Knjigi Sempreverde e rosmarino sem jaz posvetil tri stolpce v Corriere di Trieste 19. marca 1951.

UMBERTO URBANI

Svetovni olimpijski rekorderji po Tokiu 1964

ATLETIKA

MOŠKI

Olimpijski
Hayes (ZDA) 10"
Carr (ZDA) 20"3
O. Davis (ZDA) 44"9
Snell (NZ) 1'45"1
Elliot (Avstralija) 3'35"6
Kue (SZ) 13'30"6
Mills (ZDA) 28'24"4
Calhoun (ZDA) 13"5
Cawley (ZDA) 49"2
Roelants (Belgija) 8'30"8
ZDA 39"
ZDA 3'00"7
Bumel (SZ) 2'18
Boston (ZDA) 8'12
Schmidt (Poljska) 16'84
Hansen (ZDA) 5'10
Long (ZDA) 30'32
Oerter (ZDA) 61'00
Danielsen (Norveška) 85'71
Klim (SZ) 69'74
Johnson (ZDA) 83'92

ŽENSKE

Trus (ZDA) 11"2
McGuire (ZDA) 23"
Cuthbert (Avstralija) 52"
Packer (VB) 2'01"1
Baltzer (Nemčija) 10"5
Poljska 43"6
Balas (Rumunija) 1'90
Rand (VB) 6'76
T. Press (SZ) 18'14
T. Press (SZ) 57'27
Gorčakova (SZ) 62'40
I. Press (SZ) 52'46

MOŠKI

Clark (ZDA) 52"9
Schollander (ZDA) 4'12"2
Windle (Avstralija) 1'701"5
Graef (ZDA) 2'10"3
O'Brien (Avstralija) 2'27"8
Berry (Avstralija) 2'06"6
Both (ZDA) 4'58"4
ZDA (Clark, Austin, Iman, Schollander) 3'33"2
ZDA (Clark, Saari, Iman, Schollander) 7'52"1
ZDA (Mann, Craig, Schmidt, Clark) 3'58"4

ŽENSKE

Fraser (Avstralija) 58"9
Duenkel (ZDA) 4'43"3
Ferguson (ZDA) 1'07"7
Stouder (ZDA) 1'04"7
Prozumenšikova (SZ) 2'46"4
Donna de Varona (ZDA) 5'18"7
ZDA (Stouder, de Varona, Watson, Ellis) 4'03"8
ZDA (Ferguson, Goyette, Stouder, Ellis) 4'33"9

MOŠKI

Gottvaldes (Francija) 52"9
Schollander (ZDA) 4'12"2
Saari (ZDA) 1'55"7
Graef (ZDA) 2'10"3
O'Brien (Avstralija) 2'27"8
Berry (Avstralija) 2'06"6
Both (ZDA) 4'58"4
ZDA (Clark, Austin, Iman, Schollander) 3'33"2
ZDA (Clark, Saari, Iman, Schollander) 7'52"1
ZDA (Mann, Craig, Schmidt, Clark) 3'58"4

ŽENSKE

Fraser (Avstralija) 58"9
Ramenofsky (ZDA) 4'39"5
Ferguson (ZDA) 1'07"7
Stouder (ZDA) 1'04"7
Prozumenšikova (SZ) 2'45"4
Donna de Varona (ZDA) 5'14"9
ZDA (Stouder, de Varona, Watson, Ellis) 4'03"8
ZDA (Ferguson, Goyette, Stouder, Ellis) 4'33"9

Zastopstvo «OM» - TRST
UL. FABIO SEVERO ŠT. 52

PO UGODNIH CENAH — PO DOGOVORU MOŽNOST PLACILNIH OLAŠAV

GOSTILNA
ZUNAJ
SUETA

EDMOND HAMILTON:

3.

Merrill je hočeš nočeš moral hiteti za starim državnikom skozi zelenkaste megle. Travnata tla so se valila v dolgih valovih in morala sta prekoraciti več potočkov. Razen goste megle nista mogla veliko videti in nikjer ni bilo ne duha ne sluha po življenju.

Američan je hodil kot v posestnih sanjah. Možgani so se mu otepali z zapletenimi Guinardovimi besedami.

Tajna bratovščina največjih mož sveta iz vseh dob, nenevadna tradicija, ki predaja ključ do tujega sveta, kjer se lahko pomešajo in srečajo

«Upal sem, da vas bom to krat srečal, Guinard», je neznane spregovoril v drdačovi latinsčini. «Kako se imate v vašem čudnem stoletju?»

«Slabo, Ikhnaton», je odgovoril stari državnik. «Zato sem prišel sem. Najti moram pomoč.»

«Pomoč? Pri nas?» je ponovil mož, ki mu je bilo ime Ikhnaton. «Toda saj veste, da je to nemogoče...»

Tedajci je umolknil in se zastrmel v Merrilla. Pa tudi Merrill ni nič manj začuden strmel vanj.

Mož je bil mlad, imel je suh, temen, razumen obraz ter svetle oči. Toda njegova obleka je bila na moč nenavadna. Čez kratko tuniko je nosil lanen plašč, temne lase mu je obdajal zlat obročec v obliki kače, okrog vratu pa mu je visela plemenita plošča s čudnim diamantnim vzorcem. Znamenja na čelni strani.

«Ikhnaton, egiptovski kralj iz 14. stoletja pred našim štetjem», je Guinard hitel razlagati. «Tudi če niste čisto nič domači v zgodovini, se morali slišati zanj.»

«Upal sem, da vas bom to krat srečal, Guinard», je neznane spregovoril v drdačovi latinsčini. «Kako se imate v vašem čudnem stoletju?»

«Slabo, Ikhnaton», je odgovoril stari državnik. «Zato sem prišel sem. Najti moram pomoč.»

«Pomoč? Pri nas?» je ponovil mož, ki mu je bilo ime Ikhnaton. «Toda saj veste, da je to nemogoče...»

Tedajci je umolknil in se zastrmel v Merrilla. Pa tudi Merrill ni nič manj začuden strmel vanj.

Mož je bil mlad, imel je suh, temen, razumen obraz ter svetle oči. Toda njegova obleka je bila na moč nenavadna. Čez kratko tuniko je nosil lanen plašč, temne lase mu je obdajal zlat obročec v obliki kače, okrog vratu pa mu je visela plemenita plošča s čudnim diamantnim vzorcem. Znamenja na čelni strani.

«Ikhnaton, egiptovski kralj iz 14. stoletja pred našim štetjem», je Guinard hitel razlagati. «Tudi če niste čisto nič domači v zgodovini, se morali slišati zanj.»

starega Kitajca, veseljak v načrtani obleki iz renesančne Francije poleg postavnega moža v sivorjavi obleki ameriškega kolonista. Na skrajnem koncu mize pa je molče in zamišljeno sedel mož v temni halji in meniški kapuci, mož bledega, mladostnega starega obraza.

Vsa ta fantastična peštra družba, z izjemo zamišljenega poslušalca s kapuko, je vneto razpravljala. Glavna govornika sta bila čeden mladenič in nenavadni, bleščeči se obleki in tkane kovine in plešast, zastaven Krk bistril oč in kri-vega nosu. Govornika sta torej, je Merrill totem premisljeval, Zyskin in... Sokrat?

Veseli debeluh z obrazom kot polna luna in v noši starega Babilona je priracal k njim. Po polnih časih, ki jih je nosil s sabo, ko jih je prišel pozdravit, je Merrill v njem spoznal gostilničarja.

«Dobrodošel, prijatelj Guinard!», je zabasiral. «In tudi ti, Ikhnaton... a zapomni si, da ne bom nič več trpel teoloških prepričev.»

«Ime mu je Merrill in je prišel z mano», je Carlos Guinard hitro povedal. V razburjenosti

je začel govoriti glasneje. «Kriv sem jaz, da je tu. Ni sem dovolj pazil, da bi bil sam, ko sem se namenil skozi in zagrabila ga je moč Znamenja ter ga odnesla z mano.»

Guinard je hitel dalje. «Če je kdo kriv, da je tu, obtožite mojo nemarnost. Toda drevi sem bil na pol blazen od skrbi. V mojem času se moje ljudstvo opoteka na robu anarhije in uničenja. Zato sem prišel k vam... po pomoč.»

Čedni mladenič v čudnem voljnem kovinskem oblaku ni mogel verjeti svojim usedom. «K nam po pomoč? Dobro, včasih da ne smemo poseči v tvoje čas in ti pomagati, Guinard!»

«Zyskin ima prav», je Francis Bacon priklinal. «To bi že moral vedeti, Guinard.»

«Toda jaz moram dobiti pomoč!», je Guinard mrzlično vzkliznil. «Nekateri od vas živite v časih, ki so za našega prihodnjaka in vaša večja znanost in modrost lahko rešila milijone mojih ljudi. Pustite, da vam razložim!»

(Se nadaljuje)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6 — II. TELEFON 93-808 IN 94-938 — POŠTNI PREDAJ 559 — PODRUČNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1 — II. TELEFON 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANCISKA ŠT. 20 — TELEFON 37-338 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — Vnaprej: četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir — SFRJ: v tednu 20 din mesečno 420 din — Nedeljske posamezne 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, OZS, Ljubljana, Stari trg 3/1, telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani št. 14103388 — OGLAS: Cene oglasov: Za vsak mm v štirinajstih dneh 150, finančno upravnih 250, osmrtnice 150 lir — Mašč oglas 40 lir beseda — Oglasi tržaške in goriške pokrajine 50